

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

ΚΟΜΟΤΗΝΗ 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΛΑΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ	3-29
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ – ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ	30-45
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ	46-66

ΚΛΑΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΚΦΙ 501
ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ Ι

ΦΛΩΡΑ Π. ΜΑΝΑΚΙΔΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΦΙ 501, ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ Ι	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ΡΟΔΙΟΣ, ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ 3 ΚΑΙ 4		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	eclass 2023-2024. ΚΦΙ 501, ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑΙ, ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2023-2024		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά από την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές

1. θα έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις για τα κύρια φιλολογικά ζητήματα του απολλώνιου έπους και της σχέσης του με το αρχαϊκό μοντέλο των ομηρικών επών και με άλλα μη επικά είδη. Οι φοιτητές θα αποκτήσουν γνώσεις πάνω στις εξής ενότητες: 1. τη σχέση με το ομηρικό πρότυπο (γλώσσα, μέτρο, θεματικές προτεραιότητες και εμφάσεις) 2. τη φιλολογική δραστηριότητα του ποιητή 3. τη σχέση με το καλλιμαχικό πρόγραμμα ποιητικής 4. το λόγιο επίπεδο με έμφαση στη γεωγραφία, μυθολογικές εκδοχές, αίτια 5. τις αφηγηματικές τεχνικές 6. τον ηρωικό κώδικα και ειδικότερα τη σκιαγράφηση των ηρώων, άρρενων (Ιάσωνα, Ηρακλή κ.άλ.) και γυναικείων (Μήδεια, Υψιπύλη) 7. τη σχέση με τις εικαστικές τέχνες (έκφράσεις) και 8. την πολιτική διάσταση του αργοναυτικού μύθου. **(μνήμη, κατανόηση)**
2. θα μπορούν να εξαγάγουν αυτές τις διακειμενικές σχέσεις, να τις συγκρίνουν, και να τις περιγράψουν. **(ανάλυση)**
3. Σε επίπεδο ερευνητικής ειδίκευσης θα είναι σε θέση να εντάξουν το ελληνιστικό έπος στην συγχρονία και τη διαχρονία του. **(αξιολόγηση)**
4. Σε ένα τελικό επίπεδο θα είναι σε θέση να σχεδιάσουν, να αναπτύξουν και να συνθέσουν ένα δικό τους θέμα πάνω στα φιλολογικά ζητήματα των Αργοναυτικών. **(δημιουργία)**

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση
δεδομένων και πληροφοριών, με τη
χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην
πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και
ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε
θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<p>-Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση τεχνολογίας - Αυτόνομη εργασία -ομαδική εργασία- Προσαρμογή σε νέα δεδομένα-Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον, παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.</p>	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ol style="list-style-type: none"> 1. Απολλώνιος Ρόδιος: Βίος, άλλα έργα, πηγές. Η «διαμάχη» με τον Καλλίμαχο. Σύγκριση αρχαϊκού και ελληνιστικού έπους. 2. Βιβλιογραφική ενημέρωση, τάσεις της έρευνας, συζήτηση σχετικής βιβλιογραφίας. 3. 3^ο βιβλίο I: Γλωσσική, μετρική και πραγματολογική επεξεργασία 4. 3^ο βιβλίο II: Γλωσσική, μετρική και πραγματολογική επεξεργασία 5. Βιβλιογραφική ενημέρωση, συζήτηση σχετικής βιβλιογραφίας 6. 3^ο βιβλίο: Γλωσσική, μετρική και πραγματολογική επεξεργασία 7. Βιβλιογραφική ενημέρωση, συζήτηση σχετικής βιβλιογραφίας 8. 3^ο βιβλίο III: Γλωσσική, μετρική και πραγματολογική επεξεργασία 9. 4^ο βιβλίο I: Γλωσσική, μετρική και πραγματολογική επεξεργασία 10. Βιβλιογραφική ενημέρωση, συζήτηση σχετικής βιβλιογραφίας 11. 4^ο βιβλίο II: Γλωσσική, μετρική και πραγματολογική επεξεργασία 12. 4^ο βιβλίο III: Γλωσσική, μετρική και πραγματολογική επεξεργασία 13. Βιβλιογραφική ενημέρωση, συζήτηση σχετικής βιβλιογραφίας <p>Συνεπικουρία αμισθί από την υποψ. διδάκτορα του ΤΕΦ Σοφία Γιαπαντζαλή. Παρουσίαση τμήματος έρευνας του υποψ. διδάκτορα του ΤΕΦ Γεωργίου Λένου</p>

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	ΠΡΟΣΩΠΟ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΟ, εξ αποστάσεως	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ PPT 2. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΣΩ E-MAIL 3. eclass 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

<p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	Σεμινάρια, μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας, συγγραφή εργασίας	39 ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
	ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ	45 ΩΡΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
	ΕΡΓΑΣΙΕΣ	60
	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (25 ΩΡΕΣ ΦΟΡΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ)	144
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Μικρές εργασίες πάνω στη μελέτη της ειδικής βιβλιογραφίας που θα παρουσιάζονται κατά τις συναντήσεις. 2. Προφορικές παρουσιάσεις στίχων με βάση τις σχολιασμένες εκδόσεις. 3. ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων. Μικρά δοκίμια πάνω σε θέματα που θα προκύπτουν από την ανάγνωση του υλικού. 4. επίλυση προβλημάτων 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (και μεταφράσεις)

- Mooney, George W. *The Argonautica of Apollonius Rhodius*. Edited with Introduction and Commentary, Dublin 1912
- Fränkel H., *Apollonius Rhodius*. 1961 Oxford OCT
- Fränkel H., *Einleitung zur kritischen Ausgabe der Argonautika des Apollonios*, Göttingen 1964
- Fränkel H., *Noten zu den Argonautika des Apollonios Rhodios*, Darmstadt 1968
- Vian F., *Apollonios de Rhodes, Les Argonautiques*, Belles Lettres/Budé, 1974 (Chants 1, 2), 1980 (Chant 3), 1981 (Chant 4)
- Βασίλαρος Γ., *Απολλωνίου Ροδίου Αργοναυτικών Α*: εισαγωγή, αρχαίο κείμενο, μετάφραση, σχόλια, Αθήνα 2004
- Hunter, R., *Apollonius of Rhodes. Argonautica, book III*, Cambridge 1989¹
- Hunter, R., *Apollonius of Rhodes. Argonautica, book IV*, Cambridge 2015
- Wendel, C. (Ed.). *Scholia in Apollonium Rhodium vetera* (Vol. 4). 1935
- Campbell, M. *A commentary on Apollonius Rhodius Argonautica III 1-471: lines 1-471* (Vol. 141). Brill 1994
- Papathōmopoulos, M. *Apollonii Rhodii Argonauticorum concordantia* (Vol. 170). Georg Olms Verlag 1996

επιλεκτική ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Hans Herter, *Bursians Jahresbericht* 285, 1944-1955 και το λήμμα στο RE Suppl. XIII, 1973, 15-56
- Albis, R. V. (1996). *Poet and Audience in the Argonautica of Apollonius*. Λάνχαμ
- Beck, D. (2014). Expressive Narration in Apollonius' Argonautica. *Syllecta Classica*, 25(25), 33-58.
- Berkowitz, G. (2004). *Semi-public narration in Apollonius' Argonautica* (Vol. 8). Peeters Publishers.
- Byre, C. S. (1991). The Narrator's Addresses to the Narratee in Apollonius Rhodius' Argonautica. *Transactions of the American Philological Association* (1974-), 121, 215-227.
- Clare, B., Clare, R. J., & Clare, R. J. (2002). *The Path of the Argo: Language, Imagery and Narrative in the Argonautica of Apollonius Rhodius*. Cambridge University Press.
- Cuypers, M.P. 2004, Apollonius of Rhodes, στον τόμο De Jong, I. J., Nünlist, R., & Bowie, A. M. (Eds.). (2004). *Narrators, Narratees, and Narratives in Ancient Greek Literature: Studies in Ancient Greek Narrative, Volume One* (Vol. 257). Brill, 43⁷62
- Danek, G. (2009). Apollonius Rhodius as an (anti-) Homeric narrator: time and space in the Argonautica. In *Narratology and Interpretation* (pp. 275-292). De Gruyter.
- DeForest, M. M. (2018). *Apollonius' Argonautica: A Callimachean Epic*. Brill.
- Fantuzzi, M. 1988. Ricerche su Apollonio Rodio. Diacronie della dizione epica, Ρώμη
- Fantuzzi, M., & Hunter, R. (2005). *Tradition and innovation in Hellenistic poetry*. Cambridge University Press. ελλην. μτφρ. Ο Ελικώνας και το Μουσείο, Αθήνα κεφ. 3 τα Αργοναυτικά του Απολλώνιου, σς.162-225.: επικές πράξεις και επική ποίηση -Η έννοια του έπους- Η ηρωική μῆνις και η απόρρησή της - Η ποίηση της μνήμης - Οι ικανότητες του αρχηγού
-
- Fraser, P. M. (1972). Ptolemaic Alexandria, Οξφόρδη
- Fusillo, M. 1985. Il tempo delle Argonautiche. Un'analisi del racconto in Apollonio Rodio. *L'Antiquité Classique*, 56(1), 344-345.

- Gummert, P. H. (1992). *Die Erzählstruktur in den Argonautika des Apollonios Rhodios*. Lang.
- Hunter H. 1993. *The Argonautica of Apollonius*. Literary Studies, Cambridge (βλ. Glei 10f.
- Hunter, R. L. (1988). 'Short on heroics': Jason in the Argonautica. *The Classical Quarterly*, 38(2), 436-453.
- Hunter, R. L. (1988). 'Short on heroics': Jason in the Argonautica. *The Classical Quarterly*, 38(2), 436-453
- Hunter, R. L. (2005). *The Argonautica of Apollonius*. Cambridge University Press.
- Klein, T. M. (1974). The Role of Callimachus in the Development of the Concept of the Counter-Genre. *Latomus*, 33(Fasc. 2), 217-231.
- Klein, T. M. (1975). Callimachus, Apollonius Rhodius, and the Concept of the Big Book. *Eranos. Acta Philologica Suecana*, 73(1-2), 16-25.
- Klein, T. M. (1983). Apollonius' Jason: Hero and Scoundrel. *Quaderni urbinati di cultura classica*, 13(1), 115-126.
- Lefkowitz, M. R. (1980). The Quarrel between Callimachus and Apollonius. *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik*, 1-19.
- Mori, A. (2012). Mediation vs. force: thoughts on female agency in Apollonius Rhodius' Argonautica. *Aitia. Regards sur la culture hellénistique au XXIe siècle*, (2).
- Nyberg, L. G. (1994). Unity and coherence: Studies in Apollonius Rhodius' "Argonautica" and the Alexandrian epic tradition.
- Papanghelis, T. D., & Rengakos, A. (Eds.). (2001/2008). *A companion to Apollonius Rhodius*. Brill.
- Pietsch, C. (1999). Die Argonautika des Apollonios von Rhodos. *Untersuchungen zum Problem der einheitlichen Konzeption des Inhalts, Hermes Einzelschr.*, 80.
- Rengakos, A. (1993). *Der Homertext und die hellenistischen Dichter* (Vol. 64). Franz Steiner Verlag.
- Rengakos, A. (1994). *Apollonios Rhodios und die antike Homererklärung* (Vol. 92). CH Beck.
- Rengakos, A. (2008). Apollonius Rhodius as a Homeric scholar. In *Brill's Companion to Apollonius Rhodius* (pp. 243-266). Brill.
- Rengakos, A. (2012). Die Argonautika und das 'kyklische Gedicht'. In *Antike Literatur in neuer Deutung* (pp. 277-304). BG Teubner.
- Thiel, Kirsten, 1993. Erzählung und Beschreibung in den Argonautika des Apollonios Rhodios: Ein Beitrag zur Poetik des hellenistischen Epos. (Palingenesia, 45.) Pp. xii+ 263. Stuttgart
- Σχετική βιβλιογραφία ανά επιμέρους θέμα θα δίνεται στο πλαίσιο των συναντήσεων με βάση το πρόγραμμα παρουσίασης
<https://sites.google.com/site/hellenisticbibliography/hellenistic/apollonius-of-rhodes>

ΚΦΙ 501
ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ Ι

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΙΩΤΗΣ
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Π.Μ.Σ.		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΦΙ501	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ Ι – ΡΩΜΑΪΚΑ ΕΠΥΛΛΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/1432588/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την

επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Κύριος στόχος του συγκεκριμένου μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το σύντομο αφηγηματικό κείμενο με μυθολογικό θέμα σε δακτυλικό εξάμετρο που είναι γνωστό με τον τεχνικό γραμματολογικό όρο επύλλιον («μικρό έπος»), ο οποίος χρησιμοποιήθηκε από σύγχρονους φιλόλογους (19^{ος} αι.). Οι φοιτητές/φοιτήτριες θα έρθουν σε επαφή με το μοναδικό σωζόμενο ρωμαϊκό επύλλιο (Κάτουλλος 64) και ορισμένες αυτόνομες ενότητες που προέρχονται από μεγαλύτερα επικά ή μη ποιήματα που δομικά ή θεματικά χαρακτηρίζονται ως επύλλια (π.χ. Βεργ. *Εκλ.* 6.45-60 [η μυθολογική ιστορία της Πασιφάης], *Γεωργ.* 4.315-558 [η μυθολογική ιστορία του Αρισταίου], *Αιν.* 9.182-234 [η μυθολογική ιστορία του Νίσου και του Ευρύαλου] κ.α.) και θα μάθουν να αναγνωρίζουν τα γλωσσικά, υφολογικά, ερμηνευτικά και μετρικά χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου λογοτεχνικού είδους, ώστε να προχωρούν στην ερμηνευτική προσέγγιση των κειμένων και του πλαισίου τους χρησιμοποιώντας τα σύγχρονα εργαλεία μελέτης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ	Αναλυτικό σχεδιάγραμμα διδακτέας ύλης
1.	Εισαγωγή στο λογοτεχνικό είδος του επυλλίου Ι
2.	Κείμενο-Ερμηνευτική ανάλυση: Κάτουλλος 64
3.	Κείμενο-Ερμηνευτική ανάλυση: Κάτουλλος 64
4.	Κείμενο-Ερμηνευτική ανάλυση Κάτουλλος 64
5.	Κείμενο-Ερμηνευτική ανάλυση: Κάτουλλος 64
6.	Κείμενο-Ερμηνευτική ανάλυση: <i>Εκλ. 6. & Αιν. 9.182-234</i>
7.	Κείμενο-Ερμηνευτική ανάλυση: <i>Γεωργ. 4.315-558</i>
8.	Κείμενο-Ερμηνευτική ανάλυση: <i>Γεωργ. 4.315-558</i>
9.	Κείμενο-Ερμηνευτική ανάλυση: <i>Γεωργ. 4.315-558</i>
10.	Κείμενο-Ερμηνευτική ανάλυση: <i>Γεωργ. 4.315-558</i>
11.	Κείμενο-Ερμηνευτική ανάλυση: <i>Ciris</i>
12.	Κείμενο-Ερμηνευτική ανάλυση: <i>Ciris</i>
13.	Κείμενο-Ερμηνευτική ανάλυση: <i>Ciris</i>

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	-ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ. ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΕΞΑΣΚΗΣΗ	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	-ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ PPT - ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ, ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ e-class - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟΥ ΠΟΛΥΜΕΣΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΧΕΤΙΚΟΥ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕΣΩ e-mail	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ	39
	ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	109
	ΤΕΛΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ	2
	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (25 ΩΡΕΣ ΦΟΡΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ)	150

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (3000 ΛΕΞΕΙΣ)</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Allen W.A.Jr. (1940), "The Epyllion: A Chapter in the History of Literary Criticism," in: *TAPhA* 71, 1–26.
- Allen W.A.Jr. (1958), "The Non-Existent Classical Epyllion," in: *Studies in Philology* 55, 515–518.
- Bartels, A. (2004), *Vergleichende Studien zur Erzählkunst des römischen Epyllion*, Göttingen.
- Belcher, K. (1993). *Virgil's Aristaeus Epyllion: Georgics 4.315-558*, PhD. Diss. McMaster University, <https://macsphere.mcmaster.ca/bitstream/11375/14153/1/fulltext.pdf>
- Clausen, W.V. (1994), *A commentary on Virgil, Eclogues*, Oxford.
- Coleman, R. (1977), *Virgil. Eclogues*, Cambridge.
- Courtney, E. (1990), "Virgil's Sixth Eclogue," in: *QUCC* 34, 99–112.
- Courtney, E. (1993), *The Fragmentary Latin Poets Edited with Commentary*, Oxford.
- Courtney, E. (1996), "Epyllion," in: *OCD* 3, 550.
- Crabbe A.M. (1977), "Ignoscenda quidem . . . Catullus 64 and the Fourth Georgic," in: *CQ* 27, 342–351.

- Cucchiarelli, A. (2012). *Publio Virgilio Marone. Le Bucoliche. Introduzione e Commento. Traduzione di Alfonso Traina*, Roma.
- Ferguson, J. (1988). *Catullus*, Oxford.
- Fordyce, C.J. (1961). *Catullus. A commentary*, Oxford.
- Φυντίκογλου, Β.Α. (2007). *Βιργίλιου Βουγονία. Το επύλλιο του Αρισταίου. Γεωργικών IV 281-558. Κείμενο-Μετάφραση-Ερμηνεία*, Αθήνα.
- Giangrande, G. (1972), "Das Epyllion Catulls im Lichte der hellenistischen Epik," in: *AC* 41, 123–147.
- Godwin J.G. (1995) *Catullus. Poems 61–68*, Warminster.
- Griffiths F.T. (1980), "The Structure and Style of the 'Short Epics' of Catullus and Virgil," in: Carl Deroux (ed.), *Studies in Latin Literature and Roman History*, vol. 2, Brussels, 123–137.
- Gutzwiller, K. (1981), *Studies in the Hellenistic Epyllion*, Königstein.
- Hollis, A.S. (2006), "The Hellenistic Epyllion and Its Descendants," in: Johnson (2006) 141–157
- Jackson, C.N. (1913), "The Latin Epyllion," in: *HSPH* 24, 37–50.
- Kayachev, B. (2016), *Allusion and Allegory: Studies in the 'Ciris'. Beiträge zur Altertumskunde*, 346. Berlin/ Boston.
- Kirkwood, P.F. (1942), *The Greek and Latin Epyllion*, PhD. Diss. Baltimore.
- Konstan, D. (1993), "Neoteric Epic: Catullus 64," in: Anthony J. Boyle (ed.), *Roman Epic*, London/ New York, 59–78.
- Μέγας, Α.Χ. (1993). *Λατινική Μετρική. Έκδοση τρίτη επαυξημένη με εμπενδωτικές ερωτήσεις και ασκήσεις*, Θεσσαλονίκη: 104-127.
- Merriam, C.U. (1993), *The Feminine World of the Epyllion*, PhD. Diss. Columbus [unpublished].
- Merriam, C.U. (2001), *The Development of the Epyllion Genre Through the Hellenistic and Roman Periods*, Lewiston/Queenston/Lampeter.
- Mynors, R.A.B. (1990). *Virgil's Georgics edited with a commentary*, Oxford.
- Mynors, R.A.B. (1958). *C. Valerii Catvlli Carmina recognovit brevique adnotatione critica instruxit*, Oxford.
- Παπαγγελής, Θ.Α. (2002). *Η ποιητική των Ρωμαίων «Νεωτέρων»*, Θεσσαλονίκη: 95-172.
- Παπαγγελής Θ.Δ. (1995), *Από τη βουκολική ευτοπία στην πολιτική ουτοπία*, Αθήνα.
- Reilly, J.F. (1953/54), "Origins of the Word 'Epyllion'," in: *CJ* 49, 111–114.
- Thomas, R.F. (1988). *Virgil. Georgics. Volume I-II (Books I-IV)*, Cambridge.
- Τρομάρας, Λ. (2004). *Κάτουλλος. Ο νεωτερικός ποιητής της Ρώμης. Εισαγωγή-Κείμενο-Μετάφραση-Σχόλια*, Θεσσαλονίκη: 17-53.
- Wolff, E. (1988), "Quelques précisions sur le mot 'Epyllion'," in: *RPh* 62, 299–303.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Τμήμα:	Ελληνικής Φιλολογίας
---------------	----------------------

Μάθημα:	Ποιητικά Κείμενα Ι – Ρωμαϊκά Επύλλια
Κωδικός Μαθήματος	ΚΦΙ504
Διδάσκων:	Γεώργιος Παρασκευώτης
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	gparaske@helit.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές: (1)	ΟΧΙ
Εξάμηνο:	Εαρινό
Επίπεδο σπουδών: (2)	Π.Μ.Σ.
Τρόποι εξέτασης: (3)	Γραπτή εξέταση με εξ αποστάσεως μεθόδους
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (4)	<p>Η εξέταση στο μάθημα θα πραγματοποιηθεί με γραπτή εξέταση με εξ αποστάσεως μεθόδους (eClass) την [ημερομηνία], [ώρες] για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που έχουν δηλώσει το μάθημα (συνάπτεται κατάλογος Α.Ε.Μ. φοιτητών/τριών).</p> <p>Η εξέταση θα πραγματοποιηθεί μέσω της ενότητας «Ασκήσεις» του eClass. Η εξέταση απαρτίζεται από [αριθμός] ερωτήσεις/ασκήσεις διαβαθμισμένης βαθμολόγησης υπό τη μορφή μεταγραφής αποσπάσματος κειμένου από χειρόγραφο/α και κριτική αποκατάσταση του εν λόγω κειμένου.</p> <p>Η χρονική διάρκεια της εξέτασης είναι τρεις ώρες.</p> <p>Για συμμετοχή στην εξέταση του μαθήματος, θα πρέπει οι φοιτητές/τριες να εισέλθουν στο eClass κατά την ημέρα και ώρα της εξέτασης και στη σελίδα του μαθήματος, από τις επιλογές που υπάρχουν αριστερά της σελίδας, θα επιλέξουν την επιλογή «Ασκήσεις». Θα μεταφερθούν στη σελίδα των ασκήσεων, όπου θα βρουν την Άσκηση [τίτλος άσκησης]. Πατώντας την και ακολουθώντας τις οδηγίες θα ολοκληρώσουν την άσκηση/εξέταση.</p>

- (1) Συμπληρώνεται εφόσον υπάρχουν
- (2) Συμπληρώνεται ανάλογα: μάθημα ΠΠΣ ή μάθημα ΠΜΣ
- (3) Συμπληρώνεται με έναν ή περισσότερους τρόπους εξέτασης που επιθυμεί ο διδάσκων π.χ.
- γραπτή εργασία ή/και ασκήσεις,
 - γραπτή ή προφορική εξέταση με εξ αποστάσεως μεθόδους, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία διενέργειας της εξέτασης.
- (4) Στο πλαίσιο **Οδηγίες υλοποίησης** ο διδάσκων καταγράφει σαφείς οδηγίες προς τους φοιτητές όπου αναφέρονται:
- α) σε περίπτωση **γραπτής εργασίας ή/και ασκήσεων**: οι ημερομηνίες παράδοσης και το μέσο υποβολής τους στον διδάσκοντα, ο τρόπος βαθμολόγησής τους, η συμμετοχή της εργασίας στον τελικό βαθμό και ό,τι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση.
- β) σε περίπτωση **προφορικής εξέτασης με εξ αποστάσεως μεθόδους**: οι οδηγίες πραγματοποίησης της εξέτασης (π.χ. σε γκρουπ Χ ατόμων), ο τρόπος εκφώνησης θεμάτων, οι εφαρμογές που θα χρησιμοποιηθούν, τα απαραίτητα τεχνικά μέσα για την υλοποίηση της εξέτασης (μικρόφωνο, κάμερα, επεξεργαστής κειμένου, σύνδεση στο διαδίκτυο πλατφόρμα επικοινωνίας), οι υπερσύνδεσμοι σύνδεσης με την εικονική αίθουσα ή ο τρόπος και ο χρόνος αποστολής του υπερσυνδέσμου, οι ημερομηνίες και ώρες που θα συνδεθεί κάθε φοιτητής (πρόγραμμα εξέτασης), η διάρκεια της εξέτασης (έναρξη-λήξη), ο τρόπος βαθμολόγησης, η συμμετοχή της εξέτασης στον τελικό βαθμό, οι τρόποι με τους οποίους εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία εξέτασης και ό,τι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση και η ώρα εξέτασής τους.
- γ) Σε περίπτωση **γραπτής εξέτασης με εξ αποστάσεως μεθόδους**: οι οδηγίες χορήγησης των θεμάτων, ο τρόπος υποβολής των απαντήσεων, η χρονική διάρκεια της εξέτασης, ο τρόπος βαθμολόγησης, η συμμετοχή της εξέτασης στον τελικό βαθμό, οι τρόποι με τους οποίους εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία εξέτασης και ό,τι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση.

Ο/Η ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΙ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΜΕΣΩ ECLASS ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΚΑΤΕΒΑΣΕΙ ΑΠΟ ΤΟ CLASSWEB.

ΚΦΙ 502
ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ Ι

ΣΜΑΡΩ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΦΙ502	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό (Α)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα εξετάζει τη γέννηση του πεζού λόγου και τη σχέση του με τη φιλοσοφία, την επιστημολογία και την ιστορία

Μαθησιακά αποτελέσματα

1. Κατανόηση: Η γέννηση του πεζού λόγου συνδέεται με τη γέννηση της επιστημονικής και της μεταφυσικής σκέψης
2. Ανάλυση-ερμηνεία: Φυσικοί (Ίωνες) Φιλόσοφοι
3. Κατανόηση: Η γέννηση της ιστορικής σκέψης συνδέεται με την αναζήτηση και την ερμηνεία της πληροφορίας
4. Ανάλυση-ερμηνεία: Ίωνες Λογογράφοι, Ηρόδοτος (πατέρας της ιστορίας)
5. Κατανόηση: Σύνδεση της μεταφυσικής φιλοσοφίας με την πολιτική και κοινωνική γνώση
6. Ανάλυση-ερμηνεία: Σοφιστές (ανθρωποκεντρική φιλοσοφία)
7. Κατανόηση: Σχέση της φιλοσοφίας με την ιστορία
8. Ανάλυση-ερμηνεία: Η ιστορική σκέψη του Θουκυδίδη-Η σχέση της ιστοριογραφίας του με την πολιτική φιλοσοφία
9. Κατανόηση: Το Αριστοτελικό δίπολο 'Ποίηση και Ιστορία'
10. Ανάλυση-ερμηνεία: Το θείον του Ηροδότου, Οι δημηγορίες του Θουκυδίδη

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Λήψη αποφάσεων	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Αυτόνομη εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών

2. Άσκηση κριτικής σκέψης
3. Επεξεργασία ερευνητικών δεδομένων
4. Παραγωγή νέων ερευνητικών δεδομένων
5. Εργασία σε επιστημονικό περιβάλλον
6. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
7. Χρήση νέων τεχνολογιών
8. Ατομική εργασία
9. Ομαδική εργασία
10. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
11. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
12. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
13. Λήψη αποφάσεων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1η διάλεξη: Η πρωτοκαθεδρία του ποιητή στον ομηρικό και αρχαϊκό κόσμο.

- Όμηρος (η ιδιότητα του ποιητή-δασκάλου)

- Αρχαϊκοί Λυρικοί ποιητές

- Ιστορικά έπη Σημωνίδης Αμοργίνος (*Αρχαιολογία των Σαμίων*), Μίμνερμος Κολοφώνιος (*Σμυρνής*), Ξενοφάνης Κολοφώνιος (*Κολοφώνος κτίσις, Ο εις Ελέαν της Ιταλίας αποικισμός*), Πανύασις Αλικαρνασσεύς (*Ιωνικά*, αρχές 5ου αι. π.Χ.),

Ίων Χίος (*Χίου κτίσις* (;), μέσον-τέλος 5ου αι. π.Χ.).

- Ωδές ιστορικού περιεχομένου

Σιμωνίδης Κείος (για τη Ναυμαχία του Αρτεμισίου, τη Ναυμαχία της Σαλαμίνας, τη Μάχη των Πλαταιών 480-478 π.Χ.).

2η διάλεξη: Οι Φυσικοί φιλόσοφοι της Ιωνίας (Θαλής, Ηράκλειτος, Ξενοφάνης,

Αναξίμανδρος, Αναξίμανης)

- αμφισβήτηση της ιδιότητας του ποιητή-διδασκάλου

- ορθολογική ερμηνεία του κόσμου (φύσις#θείον)

3η διάλεξη: Ίωνες Φιλόσοφοι

Χρήση του πεζού λόγου για την περιγραφή της *αληθείας*.

4η διάλεξη: Οι Ίωνες Λογογράφοι (συγγραφείς γενεαλογιών, εθνογραφίας, γεωγραφίας, τοπικής ιστορίας)

- Προγενέστεροι του Ηροδότου

- Σύγχρονοι του Ηροδότου

5η διάλεξη: Ηρόδοτος

- Προοίμιο, μεθοδολογία

- Το περιεχόμενο των όρων *ιστορέειν* και *θωμάζειν*

6η διάλεξη: Η σύνθεση της ιστοριογραφίας

- Η αφήγηση της ιστορίας των Περσικών Πολέμων
- excursus, παρενθήκες και προσθήκες

7η διάλεξη: Ηρόδοτος

- Ερμηνεία της ανθρώπινης δράσης
- Το φθονερόν θεϊόν και ο ὄνειρος του Ξέρξη

8η διάλεξη: Σοφιστές

- Η τέχνη της πολιτικής πειθούς
- Πάντων χρημάτων μέτρον ἄνθρωπος

9η διάλεξη: Θουκυδίδης

- Προϊμιο, Μεθοδολογία
- Η σύνθεση του έργου, το δεύτερο προϊμιο

10η διάλεξη: Θουκυδίδης

- Δημηγορίες: Η ξύμπασα γνώμη τῶν ἀληθῶς λεχθέντων και τα ἀληθῶς γενόμενα

11η διάλεξη: Θουκυδίδης

- Τα ιστορικά υποκείμενα και η ερμηνεία της δράσης τους
- Η πολιτική εκτίμηση του Περικλή

12η διάλεξη: Ιστορία και Ποίηση

- Αριστοτέλης *Ποιητική* 1451a 36–1451b 11: Η έννοια των καθόλου και των επιμέρους

- 13η διάλεξη:** Ιστοριογραφία 5ου αι. π.Χ.: μεταξύ ποιήσεως και ιστορίας ή μεταξύ Σοφιστικής και Τραγωδίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο Εξ αποστάσεως (35% των διαλέξεων)</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση βάσεων δεδομένων Διδακτικό Υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας classweb Επικοινωνία μέσω email.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Σεμινάρια /Colloquium</p>	<p>24</p>

<p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	84
	Συγγραφή εργασίας	100
	Τελική εξέταση	3
	Σύνολο	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Ελληνική Γλώσσα</p> <p>Γραπτή Εξέταση στο τέλος του Εξαμήνου: Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων</p> <p>Γραπτή εργασία</p> <p>Έκθεση / Αναφορά</p>	
5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ		
<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p>		

- Babbitt, F. C. (1936), *Plutarch. Moralia*, Cambridge, MA.
- Bosworth, A. B. (1993), "The Humanitarian Aspect of the Melian Dialogue", in: *JHS* 113, 30–44.
- Christ, M. R. (1994), "Herodotean Kings and Historical Inquiry", in: *Cl Ant* 13, 167–202 = in: R. V. Munson (ed.) (2013), *Oxford Readings in Classical Studies. Herodotus*, Vol. 1: *Herodotus and the Narrative of the Past*, Oxford, 212–250.
- Christodoulou, P. (2013), "Thucydides' Pericles. Between Historical Reality and Literary Representation", in: A. Tsakmakis / M. Tamiolaki. (eds.), *Thucydides Between History and Literature, Trends in Classics-Supplementary Volumes 17*, Berlin/ Boston, 225–255.
- Debnar, P. (2005), "Fifth-Century Athenian History and Tragedy", in: J. Gregory (ed.), *A Companion to Greek Tragedy*, Oxford, 3–22.
- Goodwin, W. (1871), *Syntax of the Moods and Tenses of the Greek Verb*, Boston / Cambridge.
- Greaves, A. M. (2010), *The Land of Ionia: Society and Economy in the Archaic Period*, Oxford.
- Grethlein, I. (2010), *The Greeks and Their Past: Poetry, Oratory and History in the Fifth Century BCE*, Cambridge/ New York.
- Griffin, J. (2006), "Herodotus and tragedy", in: C. Dewald and J. Marincola (eds.), *The Cambridge Companion to Herodotus*, Cambridge, 46–59.
- Halliwell, S. (2011), *Between Ecstasy and Truth: Interpretations of Greek Poetics from Homer to Longinus*, Oxford.
- Hammond, M. (2009), *Thucydides. The Peloponnesian War*, Oxford.
- Harrison, T. (2000), *Divinity and History. The Religion of Herodotus*, Oxford.
- Lateiner, D. (1989), *The Historical Method of Herodotus*, Toronto.
- Jarrat, S. , (1991), *Rereading the Sophists: Classical Rhetoric Refigured*, Illinois.
- Laks, A. / G. Most (eds.) (2011-2016), *Early Greek Philosophy*, Cambridge MA.
- Lateiner, D. (2012), "Oaths: Theory and Practice in the *Histories* of Herodotus and Thucydides", in: E. Foster / D. Lateiner (eds.), *Thucydides & Herodotus*, Oxford, 154–184.
- Λυπουρλής, Δ. (1972), *Ιπποκρατική Ιατρική*, Θεσσαλονίκη.
- Marincola, J. (2006), "Herodotus and the poetry of the past", in: C. Dewald, / J. Marincola (eds.), *The Cambridge Companion to Herodotus*, Cambridge, 13–28.
- Mikalson, J. (2002), "Religion in Herodotus", in: E. J. Bakker / I. J. F. de Jong / H. van Wees (eds.), *Brill's Companion to Herodotus*, Leiden / Boston / Cologne, 187–198.
- Nikolaidou-Arabatzi, S., "Between Poetry and History. Aristotle *Poetics* 1451a 36–1451b 11", *Ελληνικά* 68, 2018–2019, 43–61.
- Nikolaidou-Arabatzi, S., "ἱστορέειν and θωμάζειν: scientific terms and signs of unity in Herodotus' *Histories*", στον συλλογικό τόμο E. Bowie (επιμ.), *Herodotus—narrator, scientist, historian*, Trends in Classics Series—Supplementary Volumes 59, Βερολίνο–Βοστώνη 2018, 223–241.
- Pelling, C. (1997), "Aeschylus' *Persae* and History", in: C. Pelling (ed.), *Greek Tragedy and the Historian*, Oxford, 1–20.
- Raaflaub, K. A. (2013), "*Ktēma es aiei*: Thucydides' Concept of "Learning through

- History” and Its Realization in His Work”, in: A. Tsakmakis / M. Tamiolaki (eds.), *Thucydides Between History and Literature, Trends in Classics-Supplementary Volumes 17*, Berlin/ Boston, 3–21.
- Scullion, S. (2006), “Herodotus and Greek religion”, in: C. Dewald, / J. Marincola (eds.), *The Cambridge Companion to Herodotus*, Cambridge, 192–208.
- Shanske, D. (2007), *Thucydides and the Philosophical Origins of History*, Cambridge.
- Stadter, Ph. A. (2012), “Thucydides as ‘Reader’ of Herodotus”, in: E. Foster / D. Lateiner (eds.), *Thucydides & Herodotus*, Oxford, 39–66.
- Stahl, H-P. (2012), “Herodotus and Thucydides on Blind Decisions Preceding Military Action”, in: E. Foster / D. Lateiner (eds.), *Thucydides & Herodotus*, Oxford, 125–153.
- Tor, S. (2017), *Mortal and Divine in Early Greek Epistemology: A Study of Hesiod, Xenophanes, and Parmenides*, Cambridge.
- Warren, J. / f. Sheffield (eds.), (2014), *The Routledge Companion to Ancient Philosophy*, New York.
- Waterfield, R. (1998), *Herodotus. The Histories*, Oxford.
- Waterfield, R. (2000), *The First Philosophers: The Presocratics and Sophists*, Oxford.

ΚΦΙ 503
ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ, ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΦΙ503	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ, ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μελέτη παπύρων από τον 4^ο π.Χ. αιώνα μέχρι τον 8 μ.Χ. αιώνα. Εξάσκηση στην αποκρυπτογράφησή τους, στην μεταγραφή τους, μετάφραση και ερμηνεία τους. Εξοικείωση με διάφορους τύπους γραφών και χρονολόγηση βάσει παλαιογραφικών κριτηρίων. Εξοικείωση με την μεθοδολογία της επιστήμης αυτής και την χρήση σύγχρονων εργαλείων μελέτης. Χρήση βασικής βιβλιογραφίας. Εξοικείωση με διάφορες γραφές χειρογράφων και χρήση εγχειριδίων για την μελέτη της Παλαιογραφίας και Κριτικής κειμένων. Σύνταξη κριτικών υπομνημάτων, αναγνώριση σφαλμάτων, δημιουργία στέμματος.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή – Παράδοση των κειμένων – Πάπυροι – Χειρόγραφα
2. Γραφές – Παλαιογραφία Παπυρολογίας Έκδοση παπυρικού κειμένου – Η γλώσσα των παπύρων – Είδη παπύρων
3. Παπυρικά έγγραφα
4. Έκδοση παπυρικού κειμένου. Χρονολόγηση-μεταγραφή-κριτικό υπόμνημα
5. Ιδιωτικές παπυρικές επιστολές
6. Μη φιλολογικός πάπυρος πτολεμαϊκής εποχής
7. Μη φιλολογικός πάπυρος ρωμαϊκής εποχής
8. Φιλολογικός πάπυρος
9. Φιλολογικός πάπυρος
10. Recensio, Selectio, Examinatio, Emendatio
11. Αρχέτυπο, recension, στέμμα, emendation
12. Λάθη γραφένων
13. Παρουσίαση εργασιών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διαλέξεις (δια ζώσης και εξ αποστάσεως για κάποιους φοιτητές), ασκήσεις, εβδομαδιαίες εργασίες											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Ευρεία χρήση tlg, papyri.info κ.ά. Ηλεκτρονική επικοινωνία.											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο,</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="694 1742 1021 1809">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1026 1742 1361 1809">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="694 1816 1021 1850">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1026 1816 1361 1850">33</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1856 1021 1890">Εργασίες (εβδομαδιαίες)</td> <td data-bbox="1026 1856 1361 1890">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1897 1021 1975">Αυτοτελής μελέτη</td> <td data-bbox="1026 1897 1361 1975">150</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1982 1021 2016">Προφορική παρουσίαση</td> <td data-bbox="1026 1982 1361 2016">28</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	33	Εργασίες (εβδομαδιαίες)	39	Αυτοτελής μελέτη	150	Προφορική παρουσίαση	28	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Διαλέξεις	33											
Εργασίες (εβδομαδιαίες)	39											
Αυτοτελής μελέτη	150											
Προφορική παρουσίαση	28											

<p>Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>		
	Σύνολο	250
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Διαμορφωτική αξιολόγηση</p> <p>Εργασίες Ασκήσεις</p> <p>Τελική αξιολόγηση Γραπτή εργασία Προφορική εξέταση</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Παπυρολογία, Παλαιογραφία και Κριτική των Κειμένων

Bagnall, R.S., Reading Papyri, Writing Ancient History, London 1995

Blanchard, A. Les débuts du codex. Bibliologia 9 (1989)

Brown, M.P. A Guide to Western Historical Scripts from Antiquity to 1600. London 1990.

- Capasso, M. *Introduzione alla papirologia* (Bologna, 2005)
- Cavallo, G. *Ricerche sulla maiuscula biblica. Studi e Testi di Papirologia 2.* (Firenze 1967)
- Cavallo, G.–Maehler H. *Greek Bookhands of the early Byzantine Period.* BICS Suppl. 47 (1987)
- Delatte, A. et A. Severyns. *Emploi des signes critiques, disposition de l'apparat dans les éditions savantes de textes grecs et latins, conseils et recommandations.* New ed., (Brussels: Union academique internationale, 1938)
- Gignac, F.T. *A Grammar of the Greek Papyri of the Roman and Byzantine Periods 1-2* (Milano, 1976-1981)
- Groningen, Bernhard Abraham van, *Traite d'histoire et de critique des textes grecs,* (Amsterdam: Noord-Hollandsche Uitg. Mij., 1963)
- Hunger, Herbert, et al., *Geschichte der Textüberlieferung der antiken und mittelalterlichen Literatur,* (Zurich: Atlantis Verlag [1961-64]).
- Hussein, M.A. *Von Papyrus zum Codex.* (Leipzig, 1970).
- Kiessling, E. *Wörterbuch der griechischen Papyrusurkunden 4* (various places, 1944-1993)
- Maas, Paul, *Textkritik.* 4. Aufl, (Leipzig : B. G. Teubner, 1960), trans. as *Textual Criticism,* trans. Barbara Flower, (Oxford: Clarendon Press [1963, c1958])
- Mandilaras, B.G. *The Verb in the Greek Non-literary Papyri* (Athens, 1973)
- Mayser, E. *Grammatik der griechischen Papyri aus der Ptolemäerzeit 1.2-2.3* (Berlin & Leipzig, 1926-1938; 1.1, ed. H. Schmoll: Berlin, 1970)
- Mitteis L. & Wilcken, U. *Grundzüge und Chrestomathie der Papyruskunde 1.1-2.2* (Leipzig, 1912)
- Montevicchi, O. *La papirologia* (2nd ed.; Milano, 1988)
- Pasquali, Giorgio, *Storia della tradizione e critica del testo,* 2. ediz. con nuova prefaz. e aggiunta di 3 append, (Florence: F. LeMonnier 1962)
- Pestman, P.W. *The New Papyrological Primer* (2nd ed.; Leiden, 1994)
- Roberts, C.H. –Skeat, T.C. *The Birth of the Codex.* (London 1983).
- Roberts, C.H. *Greek Literary Hands. 350 BC – AD 400.* (Oxford 1956)
- Rupprecht H.-A., *Kleine Einführung in die griechische Papyruskunde* (Darmstadt, 1994)
- Schubart, W. *Paleographie d. griech. Papyri in Handbuch d. Altertumswissenschaft I.vi.1* (1925)
- Schubart, W. *Papyri graecae Berolinenses.* (Bonn 1911)
- Seider, R. *Paläographie d. griech. Papyri.* (Stuttgart 1967-70); v.1: documentary texts; v.2: literary texts
- Sitterly, Charles Fremont, *Praxis in Manuscripts of the Greek Testament: the mechanical and literary processes involved in their writing and preservation: with table of mss. and thirteen facsimile plates / by Charles F. Sitterly.* (New York : Eaton & Mains ; Cincinnati: Curts & Jennings, c1898) ATLA fiche 1985-3266.
- Steffens, F. *Lateinische Paläographie.* Berlin and Leipzig 1929.
- Turner E.G. *Greek Manuscripts of the Ancient World.* 2nd. edition revised and enlarged by P.J. Parsons. BICS Suppl. 46 (1987)
- Turner, E.G. *Greek Papyri: An Introduction* (2nd ed.; Oxford, 1980)
- Turner, E.G. *The Papyrologist at Work* (Durham, NC, 1973)
- Turner, E.G. *The terms recto and verso: The anatomy of the papyrus roll.* Actes XV Congr. Intern. de Papyrologie. Pap.Brux. 16 (1978)

Turner, E.G. *The Typology of the early Codex*. (Philadelphia 1977)

West, M. L. (Martin Litchfield), *Textual Criticism and Editorial Technique Applicable to Greek and Latin Texts*, (Stuttgart, B. G. Teubner, 1973)

Youtie, H.C. "Papyrologist, Artificer or Fact." *GRBS* 4 (1963) 24ff. = *Scriptiunculae* vol. 1, 1ff.

Youtie, H.C. *The Textual Criticism of Documentary Papyri. Prolegomena*. (2nd ed.). *BICS Suppl.* 33 (1974)

**ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ -
ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ**

ΜΕΦ 601
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών		
ΤΜΗΜΑ	Ελληνικής Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΦ601	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό 2023-2024
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βυζαντινή Ποίηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/1432596/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις,

δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

- οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταρχήν θα θυμηθούν τα σχετικά με τα κύρια είδη της Βυζαντινής Λόγιας Ποίησης και τους κυριότερους εκπροσώπους της, τα *desiderata*, τις επιστημονικές μεθόδους και τα εργαλεία της Βυζαντινής Φιλολογίας στο χώρο αυτό.
- στόχος: να μπορούν οι φοιτητές να προσεγγίσουν τα κείμενα, το ιδιαίτερο διακειμενικό πλαίσιο τους, τις μετρικές ιδιαιτερότητές τους και τα προβλήματα που αναφύονται κατά την κριτική έκδοσή τους, και να παρουσιάσουν – αναλύσουν ζητήματα της μετρικής, του ποιητικού λεξιλογίου, της θεματολογίας και των εκφραστικών τρόπων των Βυζαντινών ποιητών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση
δεδομένων και πληροφοριών, με τη
χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην
πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και
ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε
θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και
επαγωγικής σκέψης

- Άσκηση κριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Παρουσίαση των ειδών και των εκπροσώπων της Βυζαντινής Υμνογραφίας, αλλά και των *desiderata*, των επιστημονικών μεθόδων και των εργαλείων της Βυζαντινής Φιλολογίας στο χώρο αυτό. Πρακτική εξάσκηση στην φιλολογική επιμέλεια κανόνων.

1. Η Βυζαντινή Λόγια Ποίηση ως συνέχεια της Αρχαίας Ποιητικής Γραμματείας.
2. Η εποχή του Ιουστινιανού: Αγαθίας, Παύλος Σιλεντιάριος
3. Η εποχή του Ιουστινιανού: Τα κοντάκια του Ρωμανού και ο Ακάθιστος Ύμνος.
4. Η εποχή του Ηρακλείου: Σωφρόνιος Ιεροσολύμων
5. Η εποχή του Ηρακλείου: Γεώργιος Πισίδης
6. Η υμνογραφία του 8ου αιώνα: Το είδος του ασματικού κανόνα γενικά και οι μεγάλοι ποιητές κανόνων.
7. Η ποίηση του Θεοδώρου Στουδίτη και του Ιγνατίου
8. Ιωάννης Γεωμέτρης.
9. Ιωάννης Γεωμέτρης.
10. Θεόδωρος Πρόδρομος.
11. Η τραγωδία «Χριστός πάσχων»
- 12-13. Συζήτηση επί των εργασιών των φοιτητών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Στην τάξη																					
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class Επικοινωνία μέσω e-mail																					
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 1317 1021 1393">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 1317 1361 1393">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 1393 1027 1435">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 1393 1361 1435">39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1435 1027 1561">Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td data-bbox="1027 1435 1361 1561">78 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1561 1027 1637">Σύντομες εργασίες ανά μάθημα</td> <td data-bbox="1027 1561 1361 1637">10 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1637 1027 1680">Γραπτή εργασία (τελική)</td> <td data-bbox="1027 1637 1361 1680">23 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1680 1027 1850">Σύνολο Μαθήματος (20 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="1027 1680 1361 1850">150 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1850 1027 1892"></td> <td data-bbox="1027 1850 1361 1892"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1892 1027 1935"></td> <td data-bbox="1027 1892 1361 1935"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1935 1027 1977"></td> <td data-bbox="1027 1935 1361 1977"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1977 1027 2016"></td> <td data-bbox="1027 1977 1361 2016"></td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	78 ώρες	Σύντομες εργασίες ανά μάθημα	10 ώρες	Γραπτή εργασία (τελική)	23 ώρες	Σύνολο Μαθήματος (20 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150 ώρες									
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις	39 ώρες																					
Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	78 ώρες																					
Σύντομες εργασίες ανά μάθημα	10 ώρες																					
Γραπτή εργασία (τελική)	23 ώρες																					
Σύνολο Μαθήματος (20 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150 ώρες																					

<p>δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>				
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Συμμετοχή στο μάθημα και στις σύντομες επιμέρους εργασίες γραπτή τελική εργασία</p>				

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

The Oxford Dictionary of Late Antiquity.

Θ. Δετοράκης, Βυζαντινή Φιλολογία. Τα πρόσωπα και τα κείμενα, τ. Β', Ηράκλειο, 2003.

Θ. Δετοράκης, Βυζαντινή Υμνογραφία, πανεπιστημιακές παραδόσεις. Ηράκλειο.

Κ. Μητσάκης, Βυζαντινή Υμνογραφία, τ. Α'. Θεσσαλονίκη 1971.

Γ. Παπαγιάννης, Ακάθιστος Ύμνος: άγνωστες πτυχές ενός πολύ γνωστού κειμένου, Θεσσαλονίκη 2006.

Γ. Παπαγιάννης, «Ρωμανού του Μελωδού κοντάκιον «εις την Σαμαρείτιδα». Νέα κριτική έκδοση με παρατηρήσεις», *Βυζαντινά* 33 (2013-2014) 11-59.

Herbert Hunger, Βυζαντινή Λογοτεχνία. Η λόγια κοσμική γραμματεία των Βυζαντινών, τ. Β', Athens 1997 (print. M.I.E.T.), p. 479-611

Herbert Hunger, Η ποίηση στη Βυζαντινή κοινωνία. Μορφή και λειτουργία, μτφρ. Ι. Βάσσης - Μ. Λουκάκη, Athens 2017 (print. Κανάκη).

Κωνσταντίνος Δ.Σ. Παΐδας, Εισαγωγή στη Βυζαντινή Ποίηση, Athens 2006, p. 100-117

Άθανάσιος Κομίνης, Τὸ βυζαντινὸν ἱερὸν ἐπίγραμμα καὶ οἱ ἐπιγραμματοποιοί, Athens 1966

Marc D. Lauxtermann, *Οι απαρχές του ρυθμού. Ένα δοκίμιο για τον πολιτικό στίχο και άλλα βυζαντινά μέτρα*, Thessaloniki 2007

Athanasios Kambylis, *Das griechische Epigramm in byzantinischer Zeit*, *Würzburger Jahrbücher für die Altertumswissenschaft n. F.* 20 (1994/1995) 19-47

Rudolf Keydell, *Epigramm*, στο: *Reallexikon für Antike und Christentum*, t. 5 (1992) col. 539-577

Alan Cameron, *The Greek Anthology from Meleager to Planudes*, Oxford 1993

Grigorios Papagiannis, Theodoros Prodromos. *Jambische und hexametrische Tetrasticha auf die Haupterzählungen des Alten und des Neuen Testaments. Einleitung, kritischer Text, Indices*, Wiesbaden 1997 (Meletemata 7 /1, 7/2)

Μαρία Τζιάτζη, Θεόδωρος Πρόδρομος ο φιλοπαίγμων, in: *Άνδρι κόσμος: τιμητικός τόμος για τον Καθηγητή κ. Κωνσταντίνο Κ. Χατζόπουλο*, Thessaloniki 2019, p. 629-645

Grigorios Papagiannis, *Bemerkungen zu den Epigrammen des Georgios Pisides*, in: *L'Épistolographie et la Poésie épigrammatique: Projets actuels et question de méthodologie [Dossier Byzantins 3]* (Proceedings of the 16th Roundtable on 'Epistolography - Epigrammatic poetry', 20th International Congress of Byzantine Studies), Paris 2003, 215-228

Γρηγορίου Παπαγιάννη, Παρατηρήσεις εις τὰ ἐπιγράμματα τοῦ Γεωργίου Πισίδη, *ΕΕΒΣ* 51 (2003) 5-48

L. Tartaglia, *Carmi di Giorgio di Pisidia*, Torino 1998

Maria Tziatzi, *Bemerkungen zu Gedichten des Georgios Pisides*, in: *Proceedings of the 23rd International Congress of Byzantine Studies. Belgrade, 22-27 August 2016. Thematic Sessions of Free Communications*, Belgrade 2016 (online edit.), 391, 394 (<http://www.byzinstsasa.rs/eng/uploaded/Thematic%20Sessions%20of%20Free%20%20Communications.pdf>)

ΜΕΦ 602
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΜΑΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
ΛΕΚΤΟΡΑΣ ΠΡΩΙΜΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών		
ΤΜΗΜΑ	Ελληνικής Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΜΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΦ602	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό 2023-4
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βυζαντινή Πεζογραφία – Αγιολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	1,5	5	
Ασκήσεις/εργασίες	1,5	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	--		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Γενικός στόχος του μαθήματος είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές στο γραμματειακό είδος της Βυζαντινής Αγιολογίας και να εξοικιωθούν με την έρευνα και τη συγγραφή επιστημονικών εργασιών σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Οι φοιτητές στο τέλος του μαθήματος θα έχουν μία εποπτεία της αγιολογικής παραγωγής του Βυζαντίου. Θα γνωρίζουν τα επιμέρους ήδη της αγιολογίας και τα γνωρίσματά τους καθώς και τις περιόδους που διακρίνονται για τις ανάγκες της έρευνας. Θα αντιλαμβάνονται σαφώς τη θέση που κατέχουν τα αγιολογικά κείμενα στη γενικότερη λογοτεχνική παραγωγή της βυζαντινής περιόδου.

Θα έχουν συνδέσει τις ιστορικές συνθήκες συγγραφής των κειμένων με τα λογοτεχνικά χαρακτηριστικά τους και θα έχουν αντιληφθεί τη σημασία των προτύπων τους και των άλλων επιρροών. Θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα διαφορετικά επίπεδα της γλώσσας που χρησιμοποιούνται. Θα χειρίζονται με άνεση τα σχετικά ερευνητικά και βιβλιογραφικά εργαλεία, θα κατανοούν τον τρόπο που μας παραδόθηκαν τα κείμενα αυτά μέσω των χειρογράφων και θα είναι ενημερωμένοι για την πορεία και τις σύγχρονες τάσεις της αγιολογικής έρευνας

Τέλος θα έχουν εμβαθύνει σε ειδικά ζητήματα, όπως τα θέματα φύλου, η λογοτεχνικότητα και διακειμενικότητα των αγιολογικών κειμένων, διάφορες κατηγορίες αγίων, η αξία της αγιολογίας ως ιστορικής πηγής, κ.ά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση
δεδομένων και πληροφοριών, με τη
χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην
πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και
ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε
θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις. Αυτόνομη εργασία. Ομαδική εργασία. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου. Άσκηξη κριτικής και αυτοκριτικής.	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή: Το γραμματειακό είδος της αγιολογίας. Διαφορετικές προσεγγίσεις στην ταξινόμηση των αγιολογικών κειμένων και η ιστορία της έρευνάς τους.
2. Η θέση των αγιολογικών κειμένων στη βυζαντινή γραμματεία και η ιστορία της μελέτης τους. Τα εργαλεία της έρευνας.
3-4. Οι γυναίκες στα βυζαντινά αγιολογικά κείμενα.
5-6. Αφήγηση, μυθοπλασία και ιστορικότητα σε αγιολογικά κείμενα: Οι δια Χριστόν σαλοί.
7-8. Πολιτική και αγιολογία: Στρατιωτικοί άγιοι.
9-10. Πόλη και ύπαιθρος: Οι άγιοι στυλίτες.
11-12. Εικονομαχία: Αυτοκράτορες άγιοι.
13. Ο Συμεών και οι μεταφράσεις.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διάλεξη, σεμιναριακού τύπου μάθημα πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις –διδασκαλία με εξειδικευμένο λογισμικό (ppt κ.λπ.). • Χρήση online ερευνητικών εργαλείων για εκπόνηση εργασιών. • Διδακτικό Υλικό, ανακοινώσεις & επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας eclass. • Επικοινωνία μέσω email. 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project),</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20
	Ασκήσεις/εργασίες στην τάξη	19
	Προετοιμασία για τα μαθήματα	100
	Συγγραφή 4 εργασιών	111
Σύνολο	250 (25/ECT)	

<p>Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Τέσσερις γραπτές εργασίες, παρουσίαση και συζήτηση μέσα στην τάξη.</p> <p>Συμμετοχή στα μαθήματα.</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>1. Γενική Βιβλιογραφία (δίνεται επιπλέον βιβλιογραφία στις επιμέρους ενότητες)</p> <p>R. Aigrain, <i>L'Hagiographie</i>, Paris, 1953.</p> <p>P. Brown, "The rise and function of the holy man in late antiquity", <i>Journal of Roman Studies</i> 61, 1971, 80-101.</p> <p>H. Delehaye, <i>L'ancienne hagiographie byzantine: les sources, les premiers modèles, la formation des genres</i>, [Sh 73], Bruxelles 1991.</p> <p>———, <i>Les légendes hagiographiques</i>, Brüssels 1905.</p> <p>St. Efthymiadis (ed.), <i>The Ashgate Research Companion to Byzantine hagiography</i>, vol. I: Periods and Places, Farnham 2011 and 2014.</p> <p>F. Halkin, <i>Bibliotheca hagiographica graeca</i>. 3. éd. Bruxelles : Société des Bollandistes, 1957. 3 v. (Subsidia hagiographica, no. 8a).</p> <p>A. Kazhdan – A.-M. Talbot, «Hagiography», <i>Oxford Dictionary of Byzantium</i> (1991) 897-899.</p>

- A. Laiou-Thomadakis, "Saints and Society in the Late Byzantine Empire," in A. Laiou-Thomadakis (ed.), *Charanis Studies: Essays in Honor of Peter Charanis*, New Brunswick, NJ, 1980, 84-114.
- R. Macrides, "Saints and sainthood in the Early Palaiologan Period," in S. Hackel (ed.), *The Byzantine Saint*, London, 1981, 67-87.
- P. Magdalino, "The Byzantine Holy Man in the Twelfth Century" in S. Hackel (ed.), *The Byzantine Saint*, London, 1981, 51-66.
- C. Mango, "Saints", in *The Byzantines*, ed. G. Cavallo (Chicago, 1997) 255-280
- I. Ševčenko, *Observations on the Study of Byzantine Hagiography in the Last Half-Century or Two Looks Back and One Look Forward*, Toronto: Canadian Institute of Balkan Studies, 1995.
- Θ. Δετοράκης, *Εισαγωγή στη σπουδή των αγιολογικών κειμένων*, Ρέθυμνο 1992.
- Κ. Μέντζου-Μεϊμάρη, *Βυζαντινή Αγιολογική Βιογραφία*, Αθήνα 2002.
- Π. Β. Πάσχος, *Άγιοι, οι φίλοι του Θεού. Εισαγωγή στην Αγιολογία της Ορθόδοξου Εκκλησίας*, Αθήνα 1997².
- Δ. Τσάμης, *Αγιολογία της Ορθόδοξης Εκκλησίας*, Θεσσαλονίκη 1999.

**ΜΕΦ603
ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ Ι**

**RAIMONDO TOCCI
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών		
ΤΜΗΜΑ	Ελληνικής Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΦ603	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παλαιογραφία Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις</i>	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Γενικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοκείωση των φοιτητών με το αντικείμενο, τους στόχους και τις βασικές αρχές της Ελληνικής Παλαιογραφίας, και, ως προς τις επαγγελματικές προοπτικές, με τις δυνατότητες αξιοποίησης των αρχών και των μεθόδων ανάλυσης της γραφής σε επίπεδο γραφολόγου.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Εξηγούν το αντικείμενο, τους στόχους και τις βασικές αρχές της Ελληνικής παλαιογραφίας
- Κατανοούν τις διαφορές μεταξύ διαφορετικών γραφών
- Εφαρμόζουν τις μεθόδους της Παλαιογραφίας στην ανάγνωση χειρογράφων της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Εποχής
- Να ταυτίζουν ίδιες ή και να αναγνωρίζουν διαφορετικές γραφές σε οποιοδήποτε κείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Αυτόνομη εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα είναι αφιερωμένο στην ελληνική παλαιογραφία, δηλ. στη εξέταση της εξέλιξης της ελληνικής γραφής.

Μαθήματα 1-3:

Μεγαλογράμματη γραφή

- Βιβλική μεγαλογράμματη
- Όρθια οξυκόρυφη
- Κεκλιμένη οξυκόρυφη
- Αλεξανδρινή μεγαλογράμματη
- Λειτουργική στρογγυλόσημη

Μαθήματα 4-6:

Μικρογράμματη γραφή: 9ος-10ος αι.

- Στουδιτική μικρογράμματη
- Γωνιώδης ακιστροειδής (Eckige Hakenschrift, τύπου Αναστασίου)
- Keulenschrift à la Arethas
- Σγουρή μικρογράμματη (minuscule bouletée)

Μαθήματα 7-9:

Μικρογράμματη γραφή: 11ος-12ος αι.

- Μαργαριτόπλεκτη (Perlschrift)
- Κατωϊταλικές γραφές

Μαθήματα 10-11:

Μικρογράμματη γραφή: 13ος-14ος αι.

- Χρηστικές γραφές
- Αρχαΐζουσες γραφές
- Ανισοστρόγγυλη γραφή (Fettaugenschrift)
- Beta-Gamma Schrift

Μαθήματα 12-13:

Μικρογράμματη γραφή: 14ος-16ος αι.

- Γραφή τύπου Μετοχίτη
- Γραφή τύπου Μονής Οδηγών
- Αυτόγραφα
- Έλληνες γραφείς στη Δύση (Ανδρέας Δαρμάριος κ.ά.)
- Μοναστηριακές γραφές (τύπου Οδηγών, Ματθαίος Μυρέων κ.ά.)

Επίσκεψη σε Βιβλιοθήκη για τη μελέτη χειρογράφων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο
--	--------------------

<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση βάσεων δεδομένων (TLG, Pinakes κ.λπ.) • Παρουσιάσεις – διδασκαλία με εξειδικευμένο λογισμικό (ppt κ.λπ.) • Διδακτικό Υλικό, ανακοινώσεις & επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας eclass • Επικοινωνία μέσω email 																					
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td>84</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη ανάγνωση χειρόγραφων</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td>Τελική προφορική εξέταση</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>250</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	50	Αυτόνομη μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	84	Αυτόνομη ανάγνωση χειρόγραφων	75	Τελική προφορική εξέταση	2							Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	250	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις	39																					
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	50																					
Αυτόνομη μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	84																					
Αυτόνομη ανάγνωση χειρόγραφων	75																					
Τελική προφορική εξέταση	2																					
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	250																					
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική</i></p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική (για τους φοιτητές ERASMUS: Αγγλική)</p> <p>Μέθοδος αξιολόγησης: Συμπερασματική</p> <p>Τελική προφορική εξέταση:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μεταγραφή διδαγμένου κειμένου/χειρογράφου 2. Ερωτήσεις σύντομης απάντησης τόσο σχετικά με το θεωρητικό μέρος του μαθήματος όσο και με το πρακτικό μέρος 																					

Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική
Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά
προσδιορισμένα κριτήρια
αξιολόγησης και εάν και που είναι
προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- H. Hunger, *Schreiben und Lesen in Byzanz. Die byzantinische Buchkultur*, München 1989 (ελλ. μετ. Γ. Βασίλαρος, *Ο κόσμος του βυζαντινού βιβλίου. Γραφή και ανάγνωση στο Βυζάντιο*, Αθήνα 1995).
- E. Mioni, *Introduzione alla paleografia greca*, Padova 1973 (ελλ. μετάφρ. Ν. Μ. Παναγιωτάκης, *Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία*, Αθήνα 1977).
- L. Perria, *Οι γραφές των ελληνικών χειρογράφων*. Ελλ. Μετάφρ. Θεσσαλονίκη 2019.
- A. Σιγάλας, *Ίστορία τῆς ἐλληνικῆς γραφῆς* [Βυζαντινὰ Κείμενα καὶ Μελέται 12], Θεσσαλονίκη (1934), ²1974.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΝΕΦ701
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κλασικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Ελληνικής Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΦ 701	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μεθοδολογία της έρευνας		
ΔΙΔΑΣΚΩΝ	Κωνσταντίνος Δανόπουλος		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕ Σ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις</i>	3	4	
Ασκήσεις με προφορικές παρουσιάσεις	1	6	
Σύνολο Π. Μονάδων		10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Γνώση, κατανόηση και εξοικείωση με τρόπους αναζήτησης σε έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές, όπως και σε ψηφιοποιημένες βάσεις δεδομένων για εύρεση βιβλιογραφίας και επιστημονική ενημέρωση.

Εξοικείωση με τον ρόλο του Τύπου (ημερήσιου και περιοδικού) και τις ερευνητικές αναζητήσεις που σχετίζονται με αυτόν.

Εξοικείωση με την παλαιογραφία και τα νεοελληνικά χειρόγραφα.

Ανάλυση, ερμηνεία κειμένων θεωρίας και συγκριτικής γραμματολογίας με σκοπό την καλύτερη και πολύπλευρη προσέγγιση των λογοτεχνικών κειμένων. Χρήση θεωρητικών και συγκριτολογικών εργαλείων και εφαρμογή τους σε ελληνικά και ξένα λογοτεχνικά κείμενα.

Απώτερος σκοπός είναι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να αποκτήσουν την τεχνογνωσία, τα εργαλεία και τη βιβλιογραφική ενημέρωση που χρειάζεται ώστε κατόπιν να εμβαθύνουν στην ιδεολογία (πολιτική φιλοσοφία, αισθητική, φιλοσοφία των ιδεών) και τα λογοτεχνικά κείμενα που σχετίζονται με αυτή, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη. Παράλληλα, πρέπει να εμβαθύνουν στη σχέση των συγγραφέων με την παλαιότερη παράδοση. Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να κατανοούν και να εξηγούν τους στόχους, τις αρχές και τις μεθόδους των πεδίων ανάλυσης και ερμηνείας της λογοτεχνίας, καθώς και την αναγκαιότητα συνδυασμού τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση
δεδομένων και πληροφοριών, με τη
χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην
πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής
υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα

φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων. Πρώτες ασκήσεις μεταγραφής από χειρόγραφα. Αναζήτηση σε καταλόγους χειρογράφων και αρχείων συγγραφέων, σε δημόσιες βιβλιοθήκες κ.λπ. Η χρήση των ψηφιακών βιβλιοθηκών και εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες. Χρήση ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και τρόπος μελέτης της (άσκηση ανάγνωσης και παρουσίασης άρθρου ξενόγλωσσου με σκοπό την κατανόηση). Κατάρτιση βιβλιογραφίας και ευρετηρίων.</p>	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή στη μεθοδολογία της έρευνας. 2. Ανάλυση, επεξεργασία, σύγκριση, τεκμηρίωση, σύνθεση και ερμηνεία των δεδομένων. 3. Οι εκδόσεις κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας. 4. Οι «παραδοσιακές» βιβλιοθήκες. 5. Οι «ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες» και η διαχείρισή τους. 6. Οι βιβλιογραφίες και τα είδη τους. Τα βιβλία αναφοράς και οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. 7. Τα λογοτεχνικά αρχεία και η διαχείρισή τους. 8. Εισαγωγή στην παλαιογραφία. 9. Ο ρόλος του Τύπου στη μελέτη της λογοτεχνίας. Οι εφημερίδες και τα λογοτεχνικά περιοδικά του 19^{ου} και 20ού αιώνα. 10. Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας. 11. Η λογοτεχνική κριτική. 12. Η συγκριτική φιλολογία. 13. Η συγγραφή της διπλωματικής εργασίας. Η δεοντολογία της επιστημονικής έρευνας.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>A. Διά ζώσης διδασκαλία (65% των μαθημάτων). B. Εξ αποστάσεως (με την πλατφόρμα Microsoft teams, 35% των μαθημάτων).</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση του eclass και της διαδικτυακής τεχνολογίας, powerpoints, επικοινωνία μέσω e-mail, διά ζώσης επικοινωνία στο γραφείο ή μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας Microsoft teams.</p>

<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις, σεμινάρια του διδάσκοντος	13 εβδομάδες
	Εργαστηριακές ασκήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών (συγγραφή μικρών άρθρων, βιβλιοκρισιών, περιλήψεις επιστημονικών έργων ή λογοτεχνικών κειμένων κ.ά.)	2 ^η -8 ^η εβδομάδα
	Βιβλιογραφική έρευνα	9 ^η εβδομάδα
	Επισκέψεις σε βιβλιοθήκες	10 ^η εβδομάδα
	Συγγραφή δοκιμίων και προφορικές παρουσιάσεις	11 ^η -12 ^η εβδομάδα
	Προφορική εξέταση	13η εβδομάδα
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>A. Παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα. B. Έρευνα για συγκεκριμένο κάθε φορά αντικείμενο. Γ. Μικρές εργασίες ή προφορικές εξετάσεις ανά αντικείμενο.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ενδεικτική Βιβλιογραφία (για τις ανάγκες του μαθήματος)

- Κ.Θ. Δημαράς, *Σύμμικτα Δ΄. Λόγια περί μεθόδου*, Τόμος πρώτος (1931-63), Τόμος δεύτερος (1964-89). Επιλογή κειμένων Φίλιππος Ηλιού, Επιμ. Πόπη Πολέμη, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη και Μ.Ι.Ε.Τ. 2013.
- Arlette Farge, *Η γεύση του αρχείου*, Μτφρ. Ρίκα Μπενβενίστε, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη 2004.
- Judith Ellis (επιμ.), *Η διατήρηση των αρχείων*, Μτφρ. Ζωή Οικονόμου, Αθήνα, Ελληνική Αρχαιακή Εταιρεία, Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός 2000.
- Ανδρέας Φ. Μπάγιας, *Αρχειονομία. Βασικές έννοιες και αρχές. Η οργάνωση των αρχείων για τη διοίκηση και την έρευνα*, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική 1998.
- Κυριάκος Ντελόπουλος, *Σύστημα Βιβλιογραφίας. Θεωρία και πρακτική*, Βιβλία για το Βιβλίο-Gutenberg ²1987.
- Χ.Λ. Καραόγλου, «Βιβλιογραφίες λογοτεχνών. Θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα», *Μολυβδοκονδυλοπελεκητής* 5 (1995/1996) 73-118.
- Κωστής Δανόπουλος, *Βιβλιογραφία Θανάση Βαλτινού (1958-2004). Με συμπλήρωμα ως το 2013 για τις αυτοτελείς εκδόσεις*, Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της "Εστίας" 2013.
- Χ.Λ. Καραόγλου, «Ο φιλολογικός επιμελητής ανάμεσα στον συγγραφέα και στον αναγνώστη. Υπηρέτης δύο αφεντάδων;», *Κονδυλοφόρος*, 12 (2013) 165-189.
- Αθανάσιος Παπαδόπουλος-Κεραμέυς, *Μαυρογορδάτειος Βιβλιοθήκη: ήτοι γενικός περιγραφικός κατάλογος των εν ταις ανά την Ανατολήν βιβλιοθηκας ευρισκομένων ελληνικών χειρογράφων καταρτισθείσα και συνταχθείσα κατ' εντολήν του εν Κωνσταντινουπόλει Ελληνικού Φιλολογικού Συλλόγου / υπό Α. Παπαδοπούλου του Κεραμέως*, Ελληνικός Φιλολογικός Σύλλογος Κωνσταντινουπόλεως, Κωνσταντινούπολη 1884. Διατίθεται δωρεάν στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Ανέμη.
- Émile Legrand, *Bibliographie hellénique: ou, Description raisonnée des ouvrages publiés en grec par des Grecs aux dix-huitieme siècle/par Émile Legrand. Œuvre posthume complétée et publiée par M^{or} Louis Petit et H. Pernot*, Paris 1918-1928. Διατίθεται δωρεάν στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Ανέμη.
- Ιωάννης Σακκελίων, *Κατάλογος των χειρογράφων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος / υπό Ιωάννου Σακκελίωνος επιμελητού και Αλκιβιάδου Ι. Σακκελίωνος εκτάκτου αναπληρωτού*, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου και Λιθογραφείου, Αθήνα 1892.
- Κωνσταντίνος Σάθας, *Νεοελληνική Φιλολογία: Βιογραφίαι των εν τοις γράμμασι διαλαμπάντων Ελλήνων, από της καταλύσεως της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας μέχρι της ελληνικής εθνεγερσίας (1453-1821)*, Εκ της Τυπογραφίας των τέκνων Ανδρέου Κορομηλά, Αθήνα 1868. Διατίθεται δωρεάν στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Ανέμη.
- Ψηφιακές βιβλιοθήκες όπως: <https://anemi.lib.uoc.gr/?lang=el>
<https://www.openarchives.gr/> <https://parliament.openabekt.gr/> <https://www.nlg.gr/>
<http://www.ekt.gr/> και ξένες <https://www.bl.uk/manuscripts/>
<https://gallica.bnf.fr/accueil/?mode=desktop> <https://www.digitale-sammlungen.de/>
- Δημήτρης Αγγελάτος, *Η άλφα βήτα του νεοελληνιστή. Οδηγός για το εισαγωγικό μάθημα στην επιστήμη της νεοελληνικής φιλολογίας*, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg 2011.

- Ελισάβετ Αρσενίου, *Πρακτική εισαγωγή στη μελέτη της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα, Μεταίχμιο 2012.
- Ερατοσθένης Καψωμένος, *Ποιητική*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2005.
- Δημήτρης Τζιόβας, *Το παλίμψηστο της αφήγησης*, Αθήνα, Οδυσσεάς ²2002.
- Λίζυ Τσιριμώκου, *Εσωτερική ταχύτητα*, Αθήνα, Άγρα 2000.
- Άννα Μαρίνα Κατσιγιάννη, *Η σχεδία του λόγου. Μελέτες για την κινητικότητα των λογοτεχνικών έργων*, Αθήνα, Gutenberg 2022.
- Αναστασία Αντωνοπούλου, Κατερίνα Καρακάση, Εύη Πετροπούλου, *Συγκριτολογία*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Συγγράμματα και Βοηθήματα, https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/4329/3/00_master_document_neo-KOY.pdf. 10.1.2023.
- Robert Browning, *Medieval and Modern Greek*, Λονδίνο, Hutchinson 1969. Βλ. και ελλην. μτφρ. Μ. Κονομή, επιμ. Χ. Χαραλαμπίκης με τίτλο *Η ελληνική γλώσσα, μεσαιωνική και νέα*, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαδήμα ²1995.
- Umberto Eco, *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία*, Αθήνα, Νήσος 1994.
- Κώστας Ζαφειρόπουλος, *Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών*, Αθήνα, Κριτική 2005.
- Gerard Genette, *Εισαγωγή στο αρχικείμενο*, Μτφρ. Μ. Πατεράκη-Γαρέφη. Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της "Εστίας" 2001.
- Gerard Genette, *Παλίμψηστα. Η λογοτεχνία δευτέρου βαθμού*, Μτφρ. Β. Πατσογιάννης, Επιμ. Μ. Στεφανοπούλου, Λ. Τσιριμώκου. Αθήνα, MIET 2018.
- http://www.greek-language.gr/greekLang/studies/history/thema_19/index.html
- Ν.Π. Ανδριώτης, *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας (τέσσερις μελέτες)*. Θεσσαλονίκη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη] 1992.
- Γιώργος Μπαμπινιώτης, *Συνοπτική ιστορία της ελληνικής γλώσσας*, Αθήνα, Κέντρο Λεξικολογίας 1985.
- Θεωρία και πράξη των εκδόσεων της υστεροβυζαντινής, αναγεννησιακής και μεταβυζαντινής δημόδους γραμματείας*, Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου Neograeca Medii Aevi IV, Αμβούργο 28-31.1.1999 (Συμποσιόπουλον), Επιμ. Hans Eideneier, Ulrich Moennig, Νότης Τουφεξής, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2001.
- Αλέξης Καλοκαιρινός, *Γλωσσολογία και ποιητική*, Αθήνα, Νήσος 2011.
- Κωδικογράφοι, συλλέκτες, διασκευαστές και εκδότες. Χειρόγραφα και εκδόσεις της όψιμης βυζαντινής και πρώιμης νεοελληνικής λογοτεχνίας*. Πρακτικά συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στο Ινστιτούτο της Δανίας στην Αθήνα, 23–26 Μαΐου 2002, προς τιμήν των Hans Eideneier και Arnold van Gemert, Επιμ. D. Holton, T. Λεντάρη, U. Moennig, P. Vejleskov. Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2005.
- Περικλής Λατινόπουλος, *Τα πρώτα βήματα στην έρευνα. Ένας χρηστικός οδηγός για νέους ερευνητές*, Αθήνα, Κριτική 2010.
- Αλέξης Πολίτης, *Υποσημειώσεις και παραπομπές*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2008.
- Αλέξης Πολίτης, *Εγχειρίδιο του νεοελληνιστή. Βιβλιογραφίες, λεξικά, εγχειρίδια, κατάλογοι, ευρετήρια, χρονολόγια κ.ά.* (με τη συνεργασία του Τριαντάφυλλου Σκλαβενίτη και της

Μαρίας Μαθιουδάκη), 2η επαυξημένη έκδοση, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2011.

ΝΕΦ 702

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (ΑΠΑΡΧΕΣ – ΤΕΛΟΣ 18^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΕΛΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κλασικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Ελληνικής Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΦ 702	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Λογοτεχνία και Γραμματεία (απαρχές - τέλος του 18ου αιώνα): Ερευνητικά, εκδοτικά και θεωρητικά ζητήματα της γραμματείας του πρώιμου Διαφωτισμού (1664-1750).		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΥΝΕΦ 242 ή αντίστοιχο από άλλο τμήμα φιλολογίας για τον Διαφωτισμό		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/KOM04572/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Γνώση/κατανόηση και εξοικείωση με την πρωτότυπη παραγωγή του Πρώιμου Διαφωτισμού (1664-1750)

Ανάλυση/ερμηνεία κειμένων θεωρίας, ιστορίας, κριτικής και συγκριτολογικά, με σκοπό την καλύτερη και πολύπλευρη προσέγγιση των ευρύτερα γραμματειακών και ειδικότερα λογοτεχνικών κειμένων του Διαφωτισμού, βάσει παραδειγμάτων ενδεικτικών. Απώτερος σκοπός είναι να εμβαθύνουν στα είδη όχι μόνο κατά την εποχή του Πρώιμου Διαφωτισμού αλλά και σε σχέση όμως με την παλαιότερη παράδοση.

Υλοποίηση/εφαρμογή των υποδομών και τεχνολογιών με αφορμή και την αναζήτηση σε ψηφιακές βιβλιοθήκες, καταλόγους χειρογράφων και βιβλιογραφικές μελέτες και ιστοτόπους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εισάγει τους φοιτητές σε ειδικότερα θέματα (εκδοτικά, θεωρητικά και ιστορικά) που αφορούν σε μια εν πολλοίς άγνωστη περίοδο.

Αναζήτηση και εντοπισμός χειρογράφων σε καταλόγους.

“Επίσκεψη” ψηφιακών βιβλιοθηκών για εύρεση υλικού. Εξοικείωση με την νέα τεχνολογία.

Γνωριμία με την περίοδο μετά την Άλωση ως και την πρώτη πρώιμη φάση του

Διαφωτισμού (διεπιστημονική προσέγγιση με βάση την Ιστορία).

Προσαρμογή στην ιδιάζουσα γλώσσα της εποχής, ειδικά για τους λόγιους (αρχαϊζουσα,

μέση κοινή φαναριώτικη και δημώδης των χειρογράφων και επιστολών ή «Εφημερίδων» [=ημερολογίων]). Διδασκαλία βασικών παλαιογραφικών γνώσεων (με ασκήσεις) ώστε να προσαρμοστούν και σε αυτή την πλευρά της επιστήμης μας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διάγραμμα του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και εργαλεία. Ιστορικό πλαίσιο έως τον 17ο και κυρίως το άμισό του 18ου αιώνα στην Ευρώπη και τα καθ' ημάς.
Μεθοδολογικά εργαλεία προσέγγισης: αφηγηματικές θεωρίες, ειδολογικές θεωρίες, θεωρία των ιδεών.
2. Παλαιότερα κείμενα Ελληνικά και Ευρωπαϊκά (αναφορά). Κείμενα και είδη από το 1664 ως το 1750.
3. Η ιδεολογία του Διαφωτισμού στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και το λογοτεχνικό υπόβαθρο των συγγραφέων.
4. Ενδεικτικά παραδείγματα που θα εξεταστούν:
 - α. Ιατροφιλόσοφοι και κείμενά τους ως δείγματα πρώιμης νεοτερικής σκέψης.
 - β. Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος (βίος και έργο). Προσέγγιση κειμένων του και των «εφημερίδων» του αντιπάλου του Καρυοφύλλη
 - γ. Νικόλαος Μαυροκορδάτος (βίος και έργο). Προσέγγιση κειμένων του.
 - δ. Νεόφυτος, Το Αχούρι
 - ε. Πάμπερης, «Επιτετμημένη επαρίθμησις».

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Εξ αποστάσεως διδασκαλία λόγω πανδημίας με ανταλλαγή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας μέσω της πλατφόρμας του e-class και χρήση του e-class για ενημέρωση και διάθεση σημειώσεων και πλάνου του μαθήματος ή παράθεση χρησιμων συνδέσμων (links), στους οποίους μπορούν να βρουν υλικό για το μάθημα, αλλά και για μελλοντικά μαθήματα Νέων Ελληνικών. Παράλληλα θα γίνεται κοινή χρήση οθόνης, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να βλέπουν άμεσα τον τρόπο εργασίας στο διαδίκτυο και στα αρχεία του διδάσκοντος.</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Αναζήτηση στο διαδίκτυο, εξοικείωση με ηλεκτρονικά μέσα και με ψηφιοποιημένα χειρόγραφα και εκδόσεις παλαιές. Επικοινωνία στο γραφείο και με ηλεκτρονική αλληλογραφία.</p>

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
<p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Εβδομάδα 1: Το μάθημα και οι υποχρεώσεις. <u>Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και εργαλεία - Ιστορικό πλαίσιο έως τον 17ο και κυρίως το άμισό του 18ου αιώνα στην Ευρώπη και τα καθ' ημάς.</u></p>	<p>Διάλεξη 3 ωρών και Μελέτη κατ' οίκον της βιβλιογραφίας και κάποιων κειμένων (το υλικό αναρτήθηκε στο e-class) 20 ώρες</p>
	<p>Εβδομάδα 2: <u>Η ιδεολογία του Πρώιμου Διαφωτισμού στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και το λογοτεχνικό υπόβαθρο των συγγραφέων – Παλαιότερα κείμενα Ελληνικά και Ευρωπαϊκά</u> (αναφορά). Κείμενα και είδη από το 1664 ως το 1750.</p>	<p>Διάλεξη 3 ωρών και Μελέτη κατ' οίκον γενικών εγχειριδίων για την εποχή (20 ώρες)</p>
	<p>Εβδομάδα 3-4: <u>Ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος (βίος και έργο). Προσέγγιση κειμένων του και των «εφημερίδων» του αντιπάλου του Καρυοφύλλη (η διάλεξη της 3^{ης} εβδομάδας θα γίνει από τον κ. Δ. Τζελέπη)</u></p>	<p>Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών και έναρξη Μελέτης κατ' οίκον κειμένων που θα εξεταστούν και της βιβλιογραφίας. 25 ώρες Οι διαλέξεις από τον κο Δ. Τζελέπη στο πλαίσιο συνεπικουρίας</p>
	<p>Εβδομάδα 5-6: <u>Ο Νικόλαος Μαυροκορδάτος (βίος και έργο). Προσέγγιση κειμένων του και των κειμένων του αντιπάλου του Μ. Σκένδου.</u></p>	<p>Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών και έναρξη Μελέτη κατ' οίκον του μυθιστορήματος Φ.Π. και της βιβλιογραφίας. 25 ώρες</p>
	<p>Εβδομάδα 7-8: <u>Ιατροφιλόσοφοι (Ροδοκανάκης, Τιμόνης,</u></p>	<p>Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών και έναρξη Μελέτη κατ' οίκον των</p>

	<u>Πυλαρινός και Σκένδος)</u> <u>και η επιστημονική</u> <u>κατάρτιση.</u>	έργων και της βιβλιογραφίας. 20 ώρες
	<u>Εβδομάδα 9-10: Άλλοι</u> <u>συγγραφείς και έργα.</u> <u>Παρουσίαση μικρών</u> <u>εργασιών</u>	Διάλεξη 3 ωρών και παρουσίαση εργασιών 3 ωρών. Μελέτη κατ' οίκον των έργων και της βιβλιογραφίας. Εκπόνηση εργασιών. 30 ώρες
	Εβδομάδα 11-12: <u>Παρουσίαση μεγάλων</u> <u>εργασιών</u>	Παρουσιάσεις εργασιών 6 ώρες με παρατηρήσεις και συζήτηση. Μελέτη κατ' οίκον των έργων και της βιβλιογραφίας. Εκπόνηση εργασιών. 30 ώρες
	Εβδομάδα 13: <u>Επανάληψη</u> , απορίες και οργάνωση των εργασιών.	Επανάληψη και συζήτηση προβλημάτων για την τελική γραπτή μεγάλη εργασία 3 ώρες και εκπόνηση εργασίας 40 ώρες
	Διαλέξεις Μελέτη κατ' οίκον και εκπόνηση εργασιών	39 ώρες 211 ώρες
	Συνολικός φόρτος μαθήματος:	250ώρες/10 Ects 25 ώρες/ Διδακτ. μονάδα
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική	Εξέταση με δύο εργασίες (μία μικρή των 3-4 σελίδων και μία μεγάλη των 12-15 σελίδων με times new roman 12, ενάμισι διάστημα και υποσημειώσεις με times new roman 10 και μονό διάστημα). Λαμβάνεται υπόψη η παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα και οι συζητήσεις (5%), αλλά και οι προφορικές παρουσιάσεις των δύο εργασιών (20%). Απαραίτητη είναι και η συμμετοχή των φοιτητών στις διαλέξεις του Εργαστηρίου Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας	

<p>Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	
---	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

A. Άρθρα του διδάσκοντος (υποχρεωτικά):

«Νικόλαου Μαυροκορδάτου, Φιλοθέου Πάρεργα: Η μυθοπλαστική εγκυκλοπαίδεια ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση» στον τόμο *Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην εποχή του Διαφωτισμού και στον εικοστό αιώνα. Πρακτικά του Γ' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών (ΕΕΝΣ), Βουκουρέστι 2-4 Ιουνίου 2006*, τ. Α', επιμ. Κ. Δημάδης, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 99-113.

«“Πάρεργον”, “Παίγνιον” και “Διηγηματική εγκυκλοπαίδεια”: Ο “ναρκισσισμός” της νεοελληνικής δημιουργικής πεζογραφίας ως όχημα της πρώιμης νεοτερικότητας (1716–1866)», στα Πρακτικά του Ε' Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών: *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014)*» (Θεσσαλονίκη 2-5 Οκτωβρίου 2014), τόμ. 2, Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, Αθήνα 2014, 581-597.

«Narration as description of reality in the writings of Alexander Mavrocordatos. From the Past (Preface to *Ιουδαϊκά*) to the Present (letters during the besiege of Belgrade)», στον τόμο Mariana-Dorina Măgărin (coord. ed.), *Studia in Honorem Professoris Jacques Bouchard 73*, Etnous, Braşov (Romania) 2013, 30-51.

«Μιχαήλ Σκένδος – Νικόλαος Μαυροκορδάτος: οι αντίπαλοι και η διακίνηση κειμένων, λογίων και ιδεών στις αρχές του 18ου αιώνα», *ΚΑΘΕΔΡΑ 3* (No 1-2) 2018, 237-249

«Η “ναρκισσιστική αφήγηση” της πρώιμης νεοτερικότητας και η περιοδολόγηση της ελληνικής δημιουργικής πεζογραφίας», *Πρακτικά του 8ου Συνεδρίου Μεταπτυχιακών Φοιτητών και Υποψηφίων Διδακτόρων του Τμήματος Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α., Τόμος Α': Βυζαντινή Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία*, εκδ. Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα 2017, 123-140.

Urban life and landscape depictions as an aspect of Early Modern identity: the turn to "reality" in Enlightenment fiction, στον τόμο: Μαυρέλος Ν. - Συμεωνίδου Π. (επιμ.), *Ταυτότητες, Γλώσσα & Λογοτεχνία: Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου για τα 20 χρόνια λειτουργίας του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δ.Π.Θ., Τόμος Β', Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης – Εκδόσεις Σαΐτα, Κομοτηνή 2017, 398-412.*

«“Φιλόκαλοι περιπατητές” και “έμφυχη εικόν”: Η πόλη και η θεραπευμένη φύση στον Ν. Μαυροκορδάτο και στον Μοντεσκιέ», στον τόμο: *Ποιητική του Τοπίου. Πρακτικά Συνεδρίου*, τόμ. Α΄, επιμ. Ε. Γαραντούδης-Β. Πάτσιου-Ου. Πολυκανδριώτη, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 2019, 143-162.

«Latinitas Graecorum: Latin language used by Greeks and Greek identity in 17th–18th century texts». Υπό δημοσίευση στον τόμο: Vaiopoulos V. - Deligiannis I. - Pappas V. (eds.), *Post-Byzantine Latinitas. Latin in post-Byzantine Scholarship (1453-1821)*, Brepols Publishers (2020).

«Κωνσταντίνος Ροδοκανάκης. Από τη Musa Metrica στη Musa Rhythmica: ένα δοκίμιο μετρικής του 1721 για τη μετάβαση από τον στίχο με προσωδία στον τονικό με ομοιοκαταληξία», ένθετο *Αναγνώσεις, Κυριακάτικη Αυγή* 18/12/2016. Διαθέσιμο στον ιστότοπο: http://avgianagnoseis.blogspot.com/2016/12/blog-post_70.html

«Το αινιγματικό στοιχείο και η “αστυνομική” πλοκή σε προδρομική μορφή: *Φιλοθέου Πάρεργα* (1716) του Ν. Μαυροκορδάτου», στον τόμο: *Αναπαραστάσεις και αποχωρισμοί. Τιμητικός τόμος στη μνήμη της Μάρθας Πύλια*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών, Κομοτηνή 2015, 229-241.

B. Μονογραφίες και Άρθρα σε περιοδικά:

Israel, Jonathan: *Enlightenment contested. Philosophy, Modernity and the Emancipation of man 1670-1752*. Oxford: Oxford University Press 2006.

FUMAROLI Marc 2001, *La Querelle des Anciens et des Modernes*, Gallimard [Παρίσι].

BOUCHARD Jacques 1974, «Les relations épistolaires de Nicolas Mavrocordatos avec Jean Le Clerc et William Wake», *Ο Ερανιστής* 11 (1974), Αθήνα, 67-92.

_____ 1975, «Les lettres fictives de Nicolas Mavrocordatos à la manière de Phalaris: une apologie de l'absolutisme», *Revue des Études Sud-Est Européennes* XIII/2 (1975), 197-207.

_____ 1994, «Ο Νικόλαος Μαυροκορδάτος moraliste», στον τόμο *Ζητήματα ιστορίας των νεοελληνικών γραμμάτων [Θεσσαλονίκη, 10-12 Μαΐου 1990]: αφιέρωμα στον Κ. Θ. Δημαρά / Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών*, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη, 115-122.

_____ 1999, «Επίκριση της Ανατολής και της Δύσης στα *Φιλοθέου Πάρεργα* του Νικόλαου Μαυροκορδάτου», στον τόμο *Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση 1453-1981*, τ. Α΄, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 47-53.

_____ 2001, «Nicolas Mavrocordatos, censeur de la République des Lettres», *Σύγκριση / Comparaison* 12 (Οκτώβριος 2001), 29-33.

_____ 2009, «Défense et illustration de la Frühaufklärung néo-hellénique», στον τόμο *Actes du XXe Colloque international des néo-hellénistes des universités francophones, Université Charles de Gaulle - Lille 3, 24-26 mai 2007*, Éditions Gavrielidès – Presses Universitaires du Septentrion, Athènes - Lille, 258-267.

_____ 2013, «Une encyclopédie dans la bibliothèque des Mavrocordatos (1720)», στον τόμο *Istoria: Utopie, amintire și proiect de viitor, Studii de istorie oferite Profesorului Andrei Pippidi la împlinirea a 65 de ani*, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 117-126.

LIVANIOS Dimitrios (2001), «Pride, Prudence and Fear of God: The Loyalties of Alexander and Nicholas Mavrocordatos (1664-1730)», *Dialogos: Hellenic Studies Review* 7, 1-22.

ΑΘΗΝΗ Στέση - Γιάννης ΞΟΥΡΙΑΣ 2015, *Νεοελληνική γραμματεία 1670-1830*, Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Αθήνα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτρης Γ. 1980, *Η εμφάνιση της Σχολής του Φυσικού Δικαίου στην «τουρκοκρατούμενη» ελληνική κοινωνία. Η ανάγκη μιας νέας Ιδεολογίας*, Αθήνα.

_____ 1983, *Η εμφάνιση της Σχολής του Φυσικού Δικαίου στην «τουρκοκρατούμενη» ελληνική κοινωνία. Η πρώτη μετακένωση*, Αθήνα.

_____ 1995, *Οι ιδεολογικοί προσανατολισμοί του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως*, Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν, Αθήνα.

_____ 1999, «Γύρω από τη διαθήκη της Ρωξάνδρας Μαυροκορδάτου (†1684). Νομικά και Φαναριώτικα», *Ο Ερανιστής* 22 (1999), 23-43.

_____ 2003, *Για τούς Φαναριώτες: Δοκιμές έρμηνείας και μικρά αναλυτικά*, Ι.Ν.Ε./Ε.Ι.Ε., Αθήνα.

_____ 1974, «Για την Προϊστορία του Νεοελληνικού Διαφωτισμού. Στοιχεία Φυσιολογίας τον 17^ο αιώνα στην Κωνσταντινούπολη», *Ο Ερανιστής* 11 (1974), 296-310.

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ Αθανάσιος Ε. 1982, *Οι Έλληνες λόγιοι στη Βλαχία (1670-1714). Συμβολή στη μελέτη της ελληνικής πνευματικής κίνησης στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες κατά την προφαναριωτική περίοδο*, Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου, Θεσσαλονίκη.

ΚΟΝΔΥΛΗΣ Παναγιώτης ³2000, *Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Οι φιλοσοφικές ιδέες*, Θεμέλιο, Αθήνα.

CAMARIANO Nestor 1970, *Alexandre Mavrocordato, le Grand Drogman. Son activité diplomatique (1673-1709)*, Institute for Balkan Studies, Thessaloniki Θεσσαλονίκη.

Τζελέπης Δημήτρης, *Τα Ρωμαϊκά του Αλεξάνδρου Μαυροκορδάτου: Κριτική έκδοση*, Αδημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή, Τ.Ε.Φ./Δ.Π.Θ. 2020. Ειδικά το Κεφάλαιο 1 («Ο βίος και το έργο του Αλεξάνδρου Μαυροκορδάτου του εξ Απορρήτων (1641-1709»).

JANOS Damien 2005-2006, «Panaiotis Nicousios and Alexander Mavrocordatos: The rise of the Phanariots and the office of Grand Dragoman in the Ottoman administration in the second half of the seventeenth century», *Archivum Ottomanicum* 23 (2005-2006), 177-196.

Γ. Πηγές:

Μαυροκορδάτος Νικόλαος, *Φιλοθέου Πάρεργα*, εισ./επιμ./μτφ./σχόλια J. Bouchard, μτφρ. εισαγωγής από γαλλικά και **μεταγλώττιση του κειμένου στα Νέα Ελληνικά Διον**.

Χατζόπουλος, Δήμος Φιλοθέης-Ψυχικού και Ενορία Ιερού Ναού Αγ. Γεωργίου Νέου Ψυχικού, Αθήνα 2017.

Μαυροκορδάτος Νικόλαος, «Περί γραμμάτων σπουδής και βιβλίων αναγνώσεως», στο: Νικηφόρου Καλλίστου Ξανθόπουλου, *Ερμηνεία εις τους αναβαθμούς της Οκτώηχου*, Τυπογραφείο του Παναγίου Τάφου, Ιεροσόλυμα 1862, νε΄-ξα΄.

[ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Νικόλαος], *Φιλοθέου Πάρεργα*, Νϋν πρώτον τυπωθέντα, Παρά τῷ Φράντζ Αντωνίῳ Σχραϊμβλ, Ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας 1800.

ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Αλέξανδρος 1804, *Επιστολάριον εκ διαφόρων ερανισθέν και τυπωθέν Πατριαρχεύοντος του Παναγιωτάτου και Θειοτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου Κυρίου Κυρίου Καλλινίκου...*, Εν τω του Πατριαρχείου της Κωνσταντινουπόλεως Τυπογραφείω.

- _____ 1879, *Αλεξάνδρου Μαυροκορδάτου του εξ απορρήτων Επιστολαί Ρ΄*. Εκδίδονται επιστασία Θ. Λιβαδά, Τύποις του Αυστροουγγρικού Λόυδ, Τεργέστη.
- _____ 2010, *Αναπνευστικόν ὄργανον της κυκλοφορίας του αίματος ἤτοι περί κινήσεως και χρείας των πνευμόνων: Πραγματεία φιλοσοφικοϊατρική*, εισ./επιμ. Δ. Καραμπερόπουλος, μτφ. Σ. Παπαπολυχρονίου, Αθ. Σταμούλης, Αθήνα.
- Προκοπίου Δημήτριος 1722, «Demetrii Procopii, macedonis Moschorolita, Επιτετημένη Επαρίθμησης των κατά τον παρελθόντα αιώνα λογίων Γραικών και περί τινων εν τω νυν αιώνι ανθούτων», στο: Fabricii Io. Alberti, *Bibliothecae Graecae librum undecimum* [=τόμ. 11], εκδ. Theodori Christofori Felginer, Αμβούργο 1722, 769-808.
- Μαυροκορδάτος Νικόλαος, *Περί Καθηκόντων Βίβλος/Liber de Officiis*, Λειψία 1722.
- ΖΕΡΛΕΝΤΗΣ Περικλής 1890-1891, «Ιωάννου Καρυοφύλλου Εφημερίδες», *Δελτίον της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας* 3 (1890-1891), 293-315.
- ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Αλέξανδρος 1716, *Ιστορία Ιερά: Ἦτοι, τα Ιουδαϊκά· Κατ' επιτομήν συγγραφέντα Παρά του Ευσεβεστάτου, Εκλαμπροτάτου, και Σοφωτάτου, Αυθέντου Κυρίου, Κυρίου, Αλεξάνδρου Μαυροκορδάτου του Μεγάλου Λογοθέτου της του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, και εξ Απορρήτων της Κραταιάς Βασιλείας των Οθωμανών. Και διά δαπάνης του Ευσεβεστάτου, και Υψηλοτάτου Αυθέντου, και Ηγεμόνος πάσης Ουγγροβλαχίας, Κυρίου, Κυρίου, Ιωάννου Νικολάου Βοεβόδα του Σοφωτάτου Υιού αυτού. Νεωσί τυπωθέντα, Εν τη Σεβασμία Μονή των Αγίων Πάντων, Αρχιερατεύοντος του Πανιερωτάτου, και Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου Κυρίου Ανθίμου του εξ Ιβηρίας, Προς το διανέμεσθαι δωρεάν τοις Ευσεβέσι διά ψυχικήν αυτών σωτηρίαν. Επιμελεία και διορθώσει του Λογιωτάτου Κυρ Ιωάννου του Ποστελνίκου, Εν Βουκουρεστίω.*
- _____ 1805, *Φροντίσματα τοῦ ἐκλαμπροτάτου ἀοιδίμου Αλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ ἐξ ἀπορρήτων. Νῦν πρῶτον τύποις ἐκδοθέντα, ἀναλώμασι τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου Αὐθέντου καὶ Ἡγεμόνος πάσης Μολδοβλαχίας Κυρίου Κυρίου Αλεξάνδρου Κωνσταντίνου Μουρούζη Βοεβόδα*. Εν τη Ελληνική Τυπογραφία Γεωργίου Βενδότη, Ἐν Βιέννῃ τῆς Ἀουστρίας.
- _____ 1909, «Ιστορία Αλεξάνδρου Μαυροκορδάτου 1682-1687», στον τόμο E. Hurmuzaki, *Documente privatoare la istoria Românilor*, τ. XIII, επιμ. Α. Παπαδόπουλος-Κεραμεύς, Βουκουρέστι, 1-43.
- ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Νικόλαος 1885, «Εκ των του Νικολάου Βοεβόδα Μαυροκορδάτου [ἀτίτλο ποίημα]» και «Διάλογος κατά της μεμνηνίας αξίνης, της παραχωρήσει Θεού εξαρχούσης των εν τη Βασιλευούση κηφήνων», επιμ. Α. Παπαδόπουλος-Κεραμεύς και Ι. Σακελλίων αντίστοιχα, *Δελτίον Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας*, τ. 2 (1885), 450-451 και 451-458.
- _____ 1909, «Εγχειρίδιον ἐν ᾧ γινῶμαι καὶ φροντίσματα περὶ ἤθη καὶ πολιτείας» στον τόμο E. Hurmuzaki, *Documente privatoare la istoria Românilor*, τ. XIII, επιμ. Α. Παπαδόπουλος-Κεραμεύς, Βουκουρέστι, 463-504.
- _____ 1909, «Εγχειρίδιον ἐν ᾧ γινῶμαι καὶ φροντίσματα περὶ ἤθη καὶ πολιτείας» στον τόμο E. Hurmuzaki, *Documente privatoare la istoria Românilor*, τ. XIII, επιμ. Α. Παπαδόπουλος-Κεραμεύς, Βουκουρέστι, 463-504.
- Κομνηνός Υψηλάντης Α., *Αθανασίου Κομνηνού Υψηλάντου εκκλησιαστικῶν και πολιτικῶν των εις δώδεκα: ἤτοι τα μετὰ την ἄλωσιν (1453-1789) / (Εκ του χειρογράφου*

ανεκδότου της ιεράς μονής του Σινά), Εκδίδοντας Αρχιμ. Γερμανού Αφθονίδου Σιναΐτου, Τυπογρ. Ι. Α. Βρεττού, Εν Κωνσταντινουπόλει 1870.

ΝΕΦ 703

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (19^{ΟΣ} – 21^{ΟΣ} ΑΙΩΝΑΣ)

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΗ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΦ 703	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ/ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ 19 ^{ος} -21 ^{ος} αι.: Μεταπολεμική πολιτική/κοινωνική ποίηση: «Ποίηση της ήττας» ή «αριστερή μελαγχολία»;		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις-συζητήσεις- παρουσιάσεις	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο πλαίσιο του σεμιναριακού αυτού μαθήματος θα κάνουμε μια προσπάθεια να ξαναδιαβάσουμε την πολιτική/κοινωνική ποίηση της μεταπολεμικής περιόδου υπό το πρίσμα της περίπλοκης σχέσης ποίησης-πράξης, λογοτεχνίας-ιδεολογίας, παραίτησης-συμμετοχής, μελαγχολίας-ελπίδας, σε συσχετισμό αφενός με την παλαιότερη συζήτηση περί «ποίησης της Ήττας» (δεκαετία του 1960) αφετέρου με την πρόσφατη αναμόχλευση της έννοιας της «Αριστερής μελαγχολίας» (Traverso 2016). Θα διερευνηθεί η υπόθεση ότι η «Αριστερή μελαγχολία», ως έννοια πολύπλευρη και αμφίσημη, στην οποία αντανακλάται η ιστορία της Αριστεράς σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η αμφιταλάντευση της αριστερής κουλτούρας μεταξύ πένθους και ελπίδας, παρελθόντος και μέλλοντος, μνήμης και οραματισμού, μπορεί να προσφέρει ένα πιο χρήσιμο ερμηνευτικό εργαλείο για τη μελέτη της ποίησης της λεγόμενης «καθημαγμένης» γενιάς (Αναγνωστάκης, Πατρίκιος, Κατσαρός, Αλεξάνδρου, Λειβαδίτης) μέσα στο πλαίσιο της ελληνικής τραυματικής μεταπολεμικότητας.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα:

- Γνωρίζουν τα δεδομένα και τα ζητούμενα της συζήτησης γύρω από την «αριστερή μελαγχολία» και την «ποίηση της ήττας»
- Γνωρίζουν τα βασικά γνωρίσματα της μεταπολεμικής πολιτικής ποίησης στην Ελλάδα στις διασυνδέσεις της με την ιστορία της ελληνικής Αριστεράς
- Είναι σε θέση να αξιολογούν τη σημασία της ιστορικής συγκυρίας και των πολιτικών ζυμώσεων για τη διαμόρφωση και την εξέλιξη της πολιτικής ποίησης
- Κατανοούν και θα μπορούν να εξηγούν την ποιητική της πρώτης και της δεύτερης μεταπολεμικής γενιάς μέσα στο κοινωνικό πλαίσιο
- Είναι εξοικειωμένοι με το ποιητικό και κριτικό έργο συγκεκριμένων ποιητών
- Είναι σε θέση να εφαρμόζουν τη θεωρία περί «αριστερής μελαγχολίας» σε συγκεκριμένα κείμενα, διακρίνοντας συγκλίσεις, αποκλίσεις και αποχρώσεις.
- Είναι σε θέση να κάνουν αυτόνομη έρευνα, να αναζητούν βιβλιογραφία και να συντάσσουν επιστημονική εργασία πάνω σε συγκεκριμένο θέμα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ol style="list-style-type: none"> 1. Ποιητική και ιδεολογία της μεταπολεμικής πολιτικής ποίησης 2. Η συζήτηση γύρω από την «ποίηση της ήττας» 3. Για την ιστορία της μεταπολεμικής Αριστεράς 4. «Αριστερή μελαγχολία» 5. Μανόλης Αναγνωστάκης: ποίηση/πράξη 6. Ο Μανούσος Φάσης και η αριστερή μελαγχολία 7. Τίτος Πατρίκιος 8. Μιχάλης Κατσαρός 9. Άρης Αλεξάνδρου 10. Τάσος Λειβαδίτης 11. Βύρων Λεοντάρης: ποίηση και κριτική 12. Ποίηση του 1960 & 1970 13. Ανακεφαλαίωση-συμπεράσματα
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως
---	--------------------------------------

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση του Διαδικτύου για παρουσιάσεις και powerpoint για διαλέξεις-παρουσιάσεις Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email & eclass Microsoft Teams για τα εξ αποστάσεως μαθήματα Eclass για την ασύγχρονη τηλεκπαίδευση</p>																							
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center">Δραστηριότητα</th> <th align="center">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td align="center">10</td> </tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td> <td align="center">30</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για τα σεμινάρια</td> <td align="center">50</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία προφορικών παρουσιάσεων</td> <td align="center">20</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για την εργασία</td> <td align="center">60</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td> <td align="center">80</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td align="center">Σύνολο</td> <td align="center">250</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	10	Διαδραστική διδασκαλία	30	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για τα σεμινάρια	50	Προετοιμασία προφορικών παρουσιάσεων	20	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για την εργασία	60	Συγγραφή εργασίας	80					Σύνολο	250		
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	10																							
Διαδραστική διδασκαλία	30																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για τα σεμινάρια	50																							
Προετοιμασία προφορικών παρουσιάσεων	20																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για την εργασία	60																							
Συγγραφή εργασίας	80																							
Σύνολο	250																							
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<p>Γλώσσα: ελληνικά Διαμορφωτική μέθοδος</p> <p>Γραπτή εργασία (70%) Προφορική παρουσίαση (30%)</p>																							

Αναφέρονται προσδιορισμένα αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	ρητά κριτήρια
---	------------------

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη βασική βιβλιογραφία :

- Traverso, E. (2017). *Αριστερή μελαγχολία. Η δύναμη μιας κρυφής παράδοσης (από τον 19^ο στον 21^ο αιώνα)* (Νίκος Κούρκουλος, μτφρ.). Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.
- Λεοντάρης, Β. (1963) «Η ποίηση της ήττας», *Επιθεώρηση Τέχνης* 106-107, Οκτώβριος-Νοέμβριος 1963, 520-524.
- Βουρνάς, Τ. (1964) «Η 'ποίηση της ήττας' και η ήττα της κριτικής», *Επιθεώρηση Τέχνης* 109, Ιανουάριος 1964, 6-12.
- Λεοντάρης, Β. (1964) «Λίγα ακόμη για την ποίηση της ήττας», *Επιθεώρηση Τέχνης* 110, Φεβρουάριος 1964, *Επιθεώρηση Τέχνης* 110, Φεβρουάριος 1964, 218-220.
- Λυκιαρδόπουλος, Γ. (1964) «Η ποίηση της ήττας, σύγχρονη αντιστασιακή ποίηση», *Επιθεώρηση Τέχνης* 113, Μάης 1964, 459-460.
- Λειβαδίτης, Τ. (1966) «Η ποίηση της ήττας. Ένα θέμα για διερεύνηση», *Επιθεώρηση Τέχνης* 141, Σεπτέμβριος 1966, 132-136.
- Λεοντάρης, Β. (2001). *Κείμενα για την ποίηση*. Αθήνα: Νεφέλη.
- Ιλίνσκαγια Σόνια, *Η μοίρα μιας Γενιάς - Συμβολή στη μελέτη της μεταπολεμικής πολιτικής ποίησης στην Ελλάδα*, Αθήνα: Κέδρος, 2007.
- Μέντη Δώρα (1995) *Μεταπολεμική πολιτική ποίηση. Ιδεολογία και ποιητική*, Αθήνα: Κέδρος.
- Ανδρειωμένος, Γ. (2020) *Από την στράτευση στην αμφισβήτηση. Λόγοι και αντίλογοι στην Επιθεώρηση Τέχνης*, Αθήνα: Ι. Σιδέρης.